សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា

កូលីកំនែន

ថ្នាក់ទី ១១

ក្រសួងអប់រំ

អារម្ភកថា

រឿងគូលីកំនែន និពន្ធឡើងនៅខែសីហាឆ្នាំ១៩៥៦ ក្នុងសម័យកាលដែលប្រទេសកម្ពុជាបាន ទទួលឯករាជ្យតាមសេចក្តីសំរេចរបស់សន្និសីទ សឺណែវ នាឆ្នាំ១៩៥៤ ក្រោយពីបរាជ័យភាពរបស់ អាណានិគមបារាំងនៅ ឌៀន បៀនភូ ។ ក្នុងគ្រានោះចលនាតស៊ូរបស់យើង ឋិននៅក្រោមការ ដឹកនាំរបស់បក្សប្រជាជនខ្មែរ ដែលវាយស្របជាមួយចលនាអព្យាក្រឹតរង់ចាំឪកាសហុចអោយនឹង វាយរំលំរបបពាក់កណ្តាលសក្តិភូមិ គហបតីដណ្តើមយករដ្ឋអំនាច ។

ដំនើររឿង គុលីកំនែន បានបំផុសអោយឃើញព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ក្នុងសម័យអាណានិគម ដូចជាកំនែនរបស់ផាស៊ីលជប៉ុនមកលើប្រជាជនកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើវាយយន្តហោះអោយពួកវា ។ សភាពការណ៍ធ្ងន់ធ្ងរនៅពេលនោះ ក្រៅពីទំងន់ទុក្ខដោយការជិះជាន់សង្កត់សង្កិនចំរាញ់យក ប្រយោជន៍ពីសំនាក់ពួកបារាំង ជប៉ុន មកលើប្រជាជនយើង នៅមានទំងន់មួយទៀត ដែលសង្កត់ ប្រជាពលករខ្លាំងណាស់ គឺអំពើយង់ឃ្នងនៃពួកឆ្កែបំរើដាច់ថ្លៃរបស់ពួកអាណានិគម ។ ពួកនេះមិន ញញើតនឹងបង្កការភ័យខ្លាច វិនាសកម្ម មហន្តរាយដល់ប្រជាជនឯងទេ ដើម្បីផ្គាប់ចិត្តចៅហ្វាយវា។

ក្រោយពីអាណានិគមចាស់បារាំង ជប៉ុន បាក់ស្រ៊ុបនៅឥណ្ឌូចិន ចក្រពត្តិអាមេរិចមេឈ្មួញ ឈ្មោភសង្គ្រាម បានប្រើល្បិចប្លន់ប្រទេស ចូលមកដើរតួជំនួសពួកអាណានិគមបារាំងដើម្បីជិះជាន់ ពលករនៅឥណ្ឌូចិន ។ មហិច្ឆតាដ៏ខ្មៅងងឹតរបស់ចោរចក្រពត្តិ ត្រូវបានអ្នកនិពន្ធចាប់អារម្មណ៍យ៉ាង ខ្លាំងក្លា ហើយក៏បានលើកយកមកលាត្រដាង បកអាក្រាតជូនសាធារណជនបានជ្រួតជ្រាបពី អាណានិគមបែបថ្មីនេះ ។

រឿងគូលីកំនែន បានបោះជំហានចូលយ៉ាងជ្រៅក្នុងចលនាតស៊ូរំដោះជាតិ ។ គឺជារឿងដែល បានទទួលឥទ្ធិពលពីចរន្តលទ្ធិសង្គមនិយម ព្រោះបានបំផុសកំហឹងប្រជាជាតិ អោយប្រជាជន ក្រោកឈរវាយរំលំចោរចក្រពត្តិ ប្លន់ទឹកដី ប្លន់សេរីភាព ចេញពីមាតុភូមិខ្លួនទៀត ក្រោយពីផ្ចាញ់ ពួកបារាំង ជប៉ុន អោយបាក់ស្បាតរួចមក ។ អ្នកនិពន្ធបានគូសបញ្ជាក់ថា ឯករាជ្យជាតិនិងសិទ្ធសេរី ភាពរបស់ម្ចាស់ស្រុកនឹងមានរស្មីភ្លឺត្រចះត្រចង់ទៅបាន លុះត្រាតែពួកចក្រពត្តិ ឈ្មួញសង្គ្រាម វិនាសសាបសូន្យផុតពីទឹកដីរបស់យើង ។ ទន្ទឹមនឹងនោះអ្នកនិពន្ធបានលើកបង្ហាញផងដែរ នូវ ស្មារតីស្នេហាសន្តិភាព ស្នេហាមនុស្សជាតិ ឈរលើសហប្រតិបត្តិការជាសន្តិសហវិជ្ជមាន រវាង ប្រជាជនទាំងអស់លើសាកលោក ហើយកត្តាដែលធ្វើអោយសំរេចបាននូវជ័យជំនះគឺចំនងមិត្តភាព

និង យុទ្ធសាមគ្គីភាពរវាងប្រជាជនចិនៈ កម្ពុជា វៀតណាម ឡាវ ។

យើងអាចសន្និដ្ឋានថា រឿងគូលីកំនែន ជារឿងមានលក្ខណៈតថនិយមជឿនលឿនខ្លាំងមែនទែន ដោយបានរិះគន់គ្រប់ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងនាសម័យនោះ ។ ថ្វីត្បិតតែដំនើររឿងត្រូវបានអ្នកនិពន្ធប្រើល្បិចវាយស្របនឹងរដ្ឋអំនាចពេលនោះក៏ដោយ ក៏ការរិះគន់របស់អ្នកនិពន្ធមិនមានថមថយថាមពលដែរ គឺនៅមានសំទុះខ្លាំងក្លា ជំរុញចលនារំដោះជាតិយ៉ាងសកម្ម ។ ប៉ុន្តែយើងនៅមិនទាន់ចាត់ទុករឿងនេះជាប្រភេទរឿង តថនិយមសង្គមនិយមទេ ព្រោះបើតាមគំនរយៈកាលរីកចំរើននៃប្រវត្តិសាស្ត្ររឿងនេះអាចបំផុសបានត្រឹមតែ ធ្វើបដិវត្តន៍ប្រជាជន មិនទាន់ឈានដល់ធ្វើបដិវត្តន៍ប្រជាធិបតេយ្យនៅឡើយទេ ។

គណៈកម្មការ សុំកែសំរួល អក្ខរាវិរុទ្ធ តាមសំនេរបច្ចុប្បន្ន ឯឃ្លា ល្បះរក្សាទុកដដែល ។

គណៈកម្មការយើងខ្ញុំ សង្ឃឹមយ៉ាងមាំលើមិត្តអ្នកអាន ហើយរង់ចាំទទួលយោបល់រិះគន់ស្ថាបនាដោយសោមនស្សរីករាយ ។

ភ្នំពេញ, *ថ្ងៃទី ៣០ តុលា ១៩៨៣*

គណៈកម្មការអក្សរសិល្ប៍ និង ភាសា

អារម្ភកថា

"គូលីកំនៃន" បានរៀបរៀងមុន "ស៊ឹមអ្នកបរឡាន" ។

យើងបានទាំងដកស្រង់ចំពូកខ្លះនៃរឿងនេះចុះក្នុងកាសែត " វត្តភ្នំ " ក្រោមខ្ទង់ " ស្ថានភាពស្រុកស្រែចំការ "មានរឿង "មេឃុំផា" និង " អោយមួយសេនទារមួយកាក់ " ជាដើម ។

ចំពោះរឿងនេះ យើងមិនធ្វើអត្ថាធិប្បាយខ្លួនយើងទេ យើងសូមគោរពអញ្ជើញបងប្អូនមើលកំសាន្តពិចារណា...។

អតីតចាងហ្វាងកាសែត "វត្តភ្នំ"

អ៊ឹម ថុក

សីហា ឆ្នាំ ១៩៥៦

សេចក្តីប្រារព្ធ

សៀវភៅប្រលោមលោក " គូលីកំនែន " ដែលបានបោះផ្សាយពីលើកនៅប្រទេសខ្មែរ បានទទួលការគាប់ចិត្តអំពីសំនាក់អ្នកអានជាច្រើន ។

ដើម្បីជាប្រយោជន៍សិក្សាអក្សរសាស្ត្រជាតិរបស់យើង និងដើម្បីជាជំនួយក្នុងការយល់ដឹងមួយចំនែកណាអំពីជីវភាពរបស់ប្រជាជនខ្មែរ យើងខ្ញុំបានបោះផ្សាយសៀវភៅនេះក្នុងចំនោមមិត្តយើងដោយគោរពទៀងទាត់តាមច្បាប់ដើម ។

អញ្ជើញមិត្តយើងខិតខំពិចារណា និងអានជាកំសាន្ត ។

កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៦១

សាលាវប្បធម៌

១ មេឃុំផាន់

... ឆ្នាំ ១៩៣៥ ។ នៅឃុំគោកចំបក់ក្នុងស្រុកស្ទឹងកណ្តាលខាងត្បូងក្រុងភ្នំពេញរាជការបានហូតងារតាមេឃុំកឹម ហើយបានលើកពូផាន់អោយធ្វើមេឃុំជំនួសវិញ ។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះបានធ្វើអោយអ្នកខ្លះព្រួយ អោយអ្នកខ្លះត្រេកអរ ។ អ្នកព្រួយបានដល់តាកឹម និងក្រមការចាស់របស់គាត់។ អ្នកសប្បាយលោតកញ្ឆែងវាយឌីទិនបានដល់ពូផាន់និងក្រមការថ្មីគាត់ ។ ប្រជាជនចំនួនច្រើនសំខាន់អ្នកនៅភូមិដើមអំពិលមិនបានខ្វាយខ្វល់នឹងការផ្លាស់មេឃុំទេ ។ គេច្រើនអោយយោបល់ថា៖ " អាគកដូចអាថៃ " ។ ថ្មីដូចចាស់ ។ ផាន់មិនខុសពីកឹមទេ។សុទ្ធតែពូកដៃជើងបារាំងទាំងអស់។ សុទ្ធតែពូកកំហែងចាប់ចង់ប្រជាជនដូចគ្នា....។ ហើយគិតតែគៃរកក្បាលកាក់ដូចគ្នា ។ យើងមិនឆ្លួតទៅកាន់ជើងអ្នកណាឡើយ ។

ពូផាន់មានស្របុកទ្រយុកច្រើនគ្រាន់បើក្នុងឃុំគោកចំបក់។ គាត់មានស្រែជាង ១០ ហិចតា។ តែស្រែគាត់មិននៅផ្តុំគ្នាជាបន្ទាត់ជាវាលទេ ។ គាត់មានត្រង់នេះស្រែថ្លុកពីរ ត្រង់នោះស្រែត្រពាំងបី ។ ល ។ សំបុកទ្រយុកស្រែច្រើនផ្សំនឹងអាកប្បកិរិយាស្គាល់លោកធំខ្លះបានត្រូវរាជការជំនាន់នោះរើសគាត់អោយធ្វើមេឃុំជួសតាកឹម ។ ពូផាន់មិនជិះសេះ មិនស្លៀកសំពាត់ផាមួងពាក់អាវកត្រង់ឡេវច្រើនដូចតាកឹមទេ ។ គាត់ច្រើនស្លៀកខោឡាញ់ខ្មៅពាក់អាវកុតសឡេវបី ប្រលាក់ក្អែល ញើសហើយពាក់ស្បែកជើងសង្រែក ។ សំលៀកបំពាក់គាត់ប្រាប់អ្នកផងទាំងពួងថា គាត់ជាអ្នកសម័យថ្មីមួយពាក់កណ្តាលក្រុង ពាក់កណ្តាលស្រែ ។

តាំងពីបានឡើងធ្វើមេឃុំមក ពូផាន់ខ្នះខ្នែងយកចិត្តទុក ដាក់ធ្វើការ ។ គ្រប់ចៅហ្វានាយបានសសើរគាត់ ហើយធ្វើបានតែ ៥ ឆ្នាំ គាត់បានរង្វាន់មេដាយពីរ ។ ពូផាន់បានដើរចូលគ្រប់ភូមិឆ្កឹះឆ្កៀលគំរាមកំហែងភូមិតូចតាចក្រីក្រ ។ ភូមិដើមអំពិលបានទទួលគាត់ស្ទើររាល់ខែ ។ ពូផាន់បានទុករៀងក្រៀមក្រំ ជាច្រើននៅភូមិនេះ ។

ម្តងគាត់បានមកភូមិដើមអំពិល មករកទារពន្ធថ្លៃខ្លួន ។ ពេលគាត់មក ឆ្កែព្រុះពេញភូមិ ។ អ្នកភូមិបានខ្សិបប្រាប់គ្នាថាមេឃុំមក ។ ស្រី ៗ និងចាស់ ៗ បាននៅអង្គុយធ្វើការក្នុងផ្ទះរៀងខ្លួន ។ ឯចំនែកអ្នកមិនទាន់បង់កាត ហើយនិងក្មេងជំទង់ ៗ អាយុ ១៦ ១៧ ឆ្នាំ បានគេចទៅវាលស្រែ រឺ

គេចទៅចំការជើងអស់ ។ ពេលនោះពូផាន់ឡើងមុខក្រហម ដោយរកមនុស្សមិនទាន់បង់កាតមិនជួប ។ គាត់លាត់អង្គុញជើងខោឡាញ់គាត់បែបជាមនុស្សស្រវឹងស្រា ហើយឡូឡាជេរបន្ទោសរ៉ូងរ៉ាំងនៅមុខផ្ទះក្រោមដើមអំពិលអាច់ឆ្មារខាងជើងភូមិថា ៖ " អាអិនខូចមែន " ។ តែឯងមក វាគេចបាត់ ។ ផ្ដាំប្រាប់វាថា តែដាច់ខែនេះមិនយកលុយទៅបង់ ប៉ូសីលសាលាស្រុកមកដាក់ខ្នោះហើយឯអាណាជំទង់ ៗ ក៏ល្មមកាន់ឡេសេហើយដែរ...។

... នៅថ្ងៃអាទិត្យ មួយរសៀល ពូផាន់បានជូនលោកចៅហ្វាពីភូមិដើមក្រសាំងចូលកាត់ភូមិដើមអំពិល ។ ពូផាន់ដើរសំដៅយ៉ាងលឿនទៅផ្ទះអាចារ្យគីម ។ គាត់ស្រែកបង្គាប់អាចារ្យគីមថា ៖ " បងអាចារ្យរកដូងបាន ៥ ជូនតេជគុណ និងចីដោយ ។ បងរកអោយឆាប់ព្រោះល្ងាចណាស់ហើយតេជគុណនឹងអាលទៅសាលាស្រុកវិញ ។ អាចារ្យគីមបានប្រញាប់ប្រញាល់រកបេះដូង ។ ឯអ្នកភូមិដែលបានបង់ពន្ធរួច បានបបួលគ្នាអង្គុយចោងហោងជុំវិញគ្រែលោចៅហ្វា ។ ពូផាន់ឆ្លៀតឱកាសនិយាយពន្យល់អ្នកភូមិថា៖ "ត្រូវប្រាប់គ្នាយកលុយមកបង់ពន្ធអោយបានឆាប់ភូមិដើមអំពិលនេះរឹងរូសជាងគេ មិនដូចភូមិឯទៀតទេ... ។ សាលាខេត្តបង្ខំអោយទារបានចុងខែនេះ ឃើញទេតេជគុណមកទូរណោរទាំងថ្ងៃអាទិត្យ ។

លោកចៅហ្វាបានជួយបន្ថែមថា៖ " រាស្ត្រមានភារៈតែមួយមុខគឺត្រូវបង់ពន្ធជូនរាជការ ។ គ្រប់ស្រុករាស្ត្របង់ពន្ធទាំងអស់ មានតែពួងក្រចេះស្ទឹងត្រែងដែលគ្មានកាត ។ ហេតុនេះត្រូវខ្ចីបុលគេឯងយកមកបង់ជូនរាជការអោយរហ័ស កំអោយប៉ូលីសចាប់ឃុំដាក់គុកទាន់" ។

ពិសាទឹកដូងរួច ពូផាន់បានជូនលោកចៅហ្វាទៅផ្សាបាត់ ។ អ្នកភូមិខ្លះដែលបានមកស្ដាប់បានខ្សឹបប្រាប់គ្នាថា " ផាន់ចេះផ្គាប់ចៅហ្វានាយមែន ។ អោយតែដល់ថ្ងៃអាទិត្យចុះ គាត់ទៅសកវាទ័ផ្ទះមីខ្វែន ភូមិដើមក្រសាំងភ្លាម ។ រួចគាត់ថាលោកចៅហ្វាយមកទូរណោរ " ។

ក្នុងពេលផាស៊ីសជប៉ុនចូលស្រុក ពូផាន់មានសកម្មភាពច្រើន ។ គាត់ហាត់នឿយញើសជាប់ដើរចូលទៅព័ទ្ធភូមិដើមអំពិល រកចាប់គូលីកំនែនអោយសឹកជប៉ុន ។ គាត់កាចសាហាវចាប់ពង្រាត់ប្ដីពីប្រពន្ធទាំងស្រស់ ៗ យកទៅពោធិចិនតុងអោយទ័ពជប៉ុន ។ ក្នុងរឿងកំនែននេះអ្នកភូមិដើមអំពិលបានខ្សឹបខ្សៀវប្រាប់គ្នាថា ៖ " មេឃុំផាន់ត្រូវក្ដោងហើយលើកនេះ ។ គាត់រកបានមួយលើកៗ តិចណាស់ក៏បងប្អូននឹងពាន់ដែរ " ។

....

២ យប់មួយនៃគ្រួសារតាង៉ែត

យប់ក្មេងដេកលក់ ។ ខាងក្រៅងងឹតចាក់ភ្នែកមិនធ្លុះ ។ ភូមិដើមអំពិលស្ងាត់ច្រៀប ។ ក្នុងផ្ទះល្វែងមុខ តាង៉ែត យាយម៉ុក នឹង លឹម ឪពុកម្ដាយកូនបីនាក់អង្គុយជុំកង់ជុំវិញ ចង្កៀងចានខ្លាញ់ត្រីមួយ ដែលមានពន្លឺបំភ្លឺភ្លឹមភ្លែត ។ ច្បាស់ប៉ុនចង្អេរ ។ នៅជុំវិញសសរទ្រូងមានផ្ដិលខាត់មួយ និងត្រលោកដូងពីរដាក់ទឹកពេញ ។ នៅបៀតយាយម៉ុកមានហឹងស្លារឈើមួយទ្រស្លឹកម្លូទុំលឿងលាយរលួយខ្មៅ ហើយនៅក្បែរនោះមានអកកំបោរធ្វើពីក្រលតាំងឆាយ ។ តាង៉ែតអង្គុយបៀតសំពៀតថ្នាំធ្វើអំពីស្លឹកត្នោត។ គាត់ឈ្ងោកស្ដោះទឹកមានជាញើក ហើយស្រមោលគាត់ផ្ដិតនៅជញ្ជាំងធំជាងរូបគាត់ប្រាំ ប្រាំមួយដងបានអន្ទោលឈ្ងោកចុះឡើងត្រាប់តាមប្រាណគាត់ ។ លឹមមុខក្រៀមស្រងូតកាន់កន្ទុយឈើតូចមួយឆ្កឹះប្រឆេះចង្កៀងចានខ្លាញ់ ។

តាង៉ែតយាយម៉ុកមានកូនប្រាំនាក់ ។ គាត់បានរៀបអោយមានផ្ទះសំបែង កូនច្បងបួននាក់រួចហើយ ។ នៅជាងមួយខែទៀត គាត់នឹងរៀបការកូនពៅលឹមគាត់ ។ ដល់រៀបការលឹមរួចគាត់នឹងចូលទៅរៀនវត្តត្បូង ។

អ្នកទាំងបីនាក់ជជែកគ្នា អំពីសុខទុក្ខក្នុងគ្រួសារ ។ យាយម៉ុក ពេលនេះត្រេកអររីករាយដោយដឹងថាកូនច្បងគាត់ពីរនាក់បានសុខសប្បាយ ។ តាង៉ែតសួរដំនឹងពីរក្មួនទីបី ដែលមិនបានមកលេងជិតពីខែ តាំពីប្រពន្ធឆ្លងទន្លេរួច ។ ក្រោយមក លឹមបាននិយាយ ៖ កំនែនលើកនេះ ពូផាន់កេណ្ឌអ្នកភូមិយើងដប់នាក់ ។ គាត់លេងអស់ដៃហើយ ។ គាត់ដឹងថាខ្ញុំរវល់រៀបការខែក្រោយគាត់ធ្វើបិទភ្នែក ហើយកេណ្ឌខ្ញុំយកទៅធ្វើគូលីជប៉ុនទាល់តែបាន... ។

យាយម៉ុកបានកាត់ ៖

ម៉ែលីថាពីអាទិត្យមុន នាងហេងយកភួយគរទៅជូនលោកចៅហ្វាយ ថាគេសរសើរនាងហេងគ្រប់ៗគ្នាត្បាញស្អាត... ។ ថ្មី ៗ នេះទៀត ពីម្សិលមិញ ម៉ែលីគេថាមេឃុំផាន់បានចោលសំដីថាលោកចៅហ្វាយចង់បាននាងហេង... ។ ឪវា អន្ទិតលឹមឯងបានលឺរឿងនេះ... ។

កាលខ្ញុំទៅផ្គាប់ពូស្វាយរដូវចំរូតមុន ខ្ញុំបានស្ទាបចិត្តឪពុកក្មេក ម៉ែក្មេកឃើញថាគាត់ល្អពិត។ គាត់មិនចេះប្រកាន់ទេ ហើយចូលចិត្តអោយខ្ញុំនិយាយជាមួយនឹងគាត់អង្គុយលេងជាមួយនឹងគាត់។

ឯចំនែកនាងហេងវិញ បានបញ្ចេញសេចក្ដីស្នេហាស្មោះត្រង់មកលើខ្ញុំ ។ ហេងមិនខ្មាស់អៀនគេច មុខលបហែកជញ្ជាំងមើលទេ ។ យើងបាយជាមួយគ្នា យើងបានបណ្ដើរគ្នាទៅមើលទឹកស្រែវែង យើងបានរែកអាចគោយកទៅចាក់ស្រែថ្វាន់ យើងបានជួយជាន់អង្គរគ្នា ។ ហេងបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំថា មុននឹងបានជួបខ្ញុំ ច្រូតនៅស្រែរៀនមានអាចារ្យឆេងអោយគេទៅដណ្ដឹងគាត់ម្ដងដែរ ។ តែដោយអាចារ្យឆេងធ្វើឬកធំពេក ធ្វើការងារចុងដៃចុងជើង ហេងក៏មិនព្រមទទួលយក ។ ពេលដែលខ្ញុំទៅបំរើ ខ្ញុំបានជួបជជែកអាចារ្យឆេងញឹកពីធម៌អាថ៌ ។ តាមខ្ញុំស្ដាប់ចិត្តហេង ខ្ញុំហ៊ានទុកចិត្តថាទុកតែ[1]មានអ្វីមករាំងរាក់ហេងមិនចោលខ្ញុំឡើយ ។ ខ្ញុំថាលោកថៅហ្វាយ [2]ទោះជាធំជាងនឹងទៅទៀត ក៏មិនអាចផ្ដាចសេចក្ដីស្នេហាយើងដ៏បរិសុទ្ធបានឡើយ ។ ហេងប្រាកដជាស្លាប់រស់ជាមួយខ្ញុំ...។

ឪអរតែដូចមាត់ទៅ ។ ឯងដឹងទេពេលឥលូវមេឃុំផាន់មានអំនាចណាស់ ។ គេអាចខ្វារទោសពង្រាត់ប្រពន្ធកូនបានដោយងាយ ។ ឯងចាំទេ កាលកំនែនមុនដំបូងនោះផាន់បានបង្ខំចាប់អន្ទិតអិនយកទៅពោធិចិនតុងទាំងឈឺទាល់តែគ្នាស្លាប់នៅកន្លែងធ្វើការទៅ ។ ឥលូវនាង យិនអាសៅ ម្ដាយកូននៅរហេមរហាមជាពន់ពេក ហើយមិនបានទាំងឃើញផ្សែងភ្លើងប្ដី និង ឪផង ។ ឪបារម្ភណាស់ឯងទៅធ្វើគូលីកាលណា ?

កំនែនលើកនេះត្រូវទៅព្រឹកស្អែក...

អញតែនឹករឿងកំនែនអញក្ដៅណាស់ ។ មួយជីវិតអញនេះ ជាប់កំនែនស្ទើររាល់ឆ្នាំ ។ ថ្នល់ព្រែកហូរចាក់អង្រៃ សុទ្ធតែអញបានលើកទាំងអស់ ផ្សារសាលាស្រុក ក៏អញបានលើកបានឆាយដែរ... ។ អាបារាំង អាជប៉ុន នេះចំជាពូកចង្រៃគិតតែពីរកេណ្ឌពីចាប់ខ្មែរ... ។

កម្មរបស់យើងទេ! ឪវាអើយ (យាយម៉ុកបានឆ្លើយយ៉ាងស្ងួត) ។ យើងរាស្ត្រត្រូវតែទទួលកម្មនេះ ព្រោះយើងបានធ្វើបុណ្យពីជាតិមុនមិនល្អ... ។

គ្មានកម្មឯណាទេម៉ែ ។ (លឹមបានកាត់) ។ មកពីយើងល្ងង់ មកពីយើងខ្សោយបានជារាជការបារាំង ជប៉ុនអស់នោះសង្កត់យើង... ។

---

(១) សៀវភៅចាស់ដាក់ " គង់តែ " កែជា " ទុកតែ "

(២) សៀវភៅចាស់ដាក់ " គង់តែ " កែជា " ទោះជា "

នាម៉ឺនស្តេចជាពួកទេព្តាចុះមកយកកំនើតជានមនុស្សលោក អន្ទិតលឹមឯងដឹងទេ ។ (យាយម៉ុកបានឆ្លើយ) ។ យើងពីជាតិមុនមិនខំធ្វើបុណ្យ បានជាជាតិនេះត្រូវវេទនា... ។

កុំច្រលំម៉ែ ។ (លឹមកាត់) ។ មនុស្សយើងកើតមកមានសិទ្ធិស្មើគ្នា គ្មាននរណាធំជាងនរណា... ។

ឈប់និយាយរឿងនេះទៅអន្ទិតលឹម ។ (យាយម៉ុកបន្ទោស) ។ ឯងលែងជឿបុណ្យបាបហើយ នែឪវា យើងបបួលគ្នាថ្វាយបង្គំព្រះទៅវិញល្អជាង ថាចប់ភ្លាមយាយម៉ុកក្រោកដើរទៅហូតធូបបីសសៃពីបំពង់ក្រដាសពណ៌លឿង ហើយអុជបូជាព្រះពុទ្ធរូបមួយកញ្ចក់ដែលបានចងព្យួរនៅជញ្ជាំងស្លឹកក្បាលដំនេក ។ លឹមមិនបាននៅរួមថ្វាយបង្គំជាមួយផងទេ ។ គាត់ចុះទៅដីដាក់ចំបើងមើលភ្លើងគោ តាង៉ែត យាយម៉ុក បានអង្គុយបត់ជើងបែរមុខទៅរកកញ្ចក់ពុទ្ធរូបសូត្រធម៌វត្តល្ងាចសន្យាប្រព្រឹត្តតាមទាំងអស់ ។ ដល់សូត្រចប់យាយម៉ុកបានបួងសួងដល់ទេព្តាអ្នកតាចាស់ស្រុកលោកយាយចាស់ស្រុកទាំងប៉ុន្មានដែលរក្សាភូមិដើមអំពិលអោយជួយកំចាត់ដេញសត្រូវ កុំអោយមកបៀតបៀន សូមអោយបានទឹកភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់ កុំអោយមានក្តាមកណ្តុរចាបស៊ីស្រូវ ។

រាល់យប់រួចពីសូត្រធម៌វត្តល្ងាច តាយាយបានចូលដំនេកភ្លាម តែយប់នេះគាត់បានអង្គុយនៅបៀតចង្កៀងចានខ្លាញ់ ហើយនិយាយគ្នាទៅទៀត ។ តាង៉ែតបានផ្តើម ៖

អន្ទិតលឹមប្លែកណាស់ឥលូវ ។ វាខុសពីក្មេងឆ្ងាយណាស់ ។ កាលនៅពីកុមារវាជាអ្នកលេងច្រើន សប្បាយច្រើន ។ លោកគ្រូស្រលាញ់វា ហើយយកវាដើរតាមគ្រប់ខេត្តរហូតដល់សៀមដល់បាស័កព្រះត្រពាំង ។ វាចេះស្មូតចេះចេះធ្វើបទពាក្យ៧ ៨ កាកគតិ ភុជុង្គ ពំនោល ព្រហ្មគិតិ ។ល។ កាលនៅបួសវាដើរទេសនាយ៉ាងល្បីល្បាញចេះគម្ពីរគួរសមដែរ ។ តែតាំងពីសឹកមកវាប្រែច្រើន ឬក្រឹមត្រូវ តែវាមិនជឿការបន់ស្រន់ទៀតឡើយ ។

វាជាកូនចេះដឹងណាស់ ។ (យាយម៉ុកបានឆ្លើយ) ឪវាឃើញទេ ប៉ុន្មានថ្ងៃនេះវាបានជាន់អង្ករ រែកទឹកចាក់ពេញពាងទុកអោយយើងស្រេច ។ វាមិនដែលធ្វើអោយយើងព្រួយទេ ។ ស្រាមិនផឹក ដើរលេងយប់ក៏មិនដើរ... ។

អន្ទិតលឹម ! ម៉ែឯងឆ្ងល់ណាស់ ។ ឯងដែលចេះធម៌ទេសនាប្រដៅគេទៅរហូតដល់សៀមដល់បាស័កព្រះត្រពាំង បែរមកសឹកលែងជឿកម្មផលអស់ លែងបន់ស្រន់អស់... ។

ព្រោះតែខ្ញុំបានទៅបាស័កព្រះត្រពាំងហើយបានជាខ្ញុំកែប្រែ ។

ហេតុអ្វីក៏ដូចនោះ ?

ឪមិនដឹងទេ ។ កាលខ្ញុំបួសបានពីរវស្សា ខ្ញុំបានតាមលោកគ្រូទៅបាស័កព្រះត្រពាំង ។ នៅកុដិដែលខ្ញុំនៅរាល់ថ្ងៃសីល មានឧបាសកខើចជើងពិការម្នាក់ បានយកចង្ហាន់មកប្រគេនលោក ។ ឧបាសកនេះចូកចិត្តនិយាយ ពីរឿងសង្គមមនុស្សដែលកើតមានលើដីពិត ។ ។ គាត់ឆ្លាតវៃចេះបបួលលោកគ្រូអោយចូលចិត្តស្តាប់រឿងគាត់និយាយ ដូចជារបៀបគ្រប់គ្រងរដ្ឋក្នុងសាកលលោក ហើយនិងការប្រែប្រួលសង្គមក្នុងលោកតាំងពីកើតមនុស្សមក ។ ឧបាសកចំលែកពិការជើងនេះបានសូមអនុញ្ញាតលោកគ្រូមេកុដិបើកច្បាប់អោយភិក្ខុសាមណេរនៅក្នុងកុដិ មកជជែក មកស្តាប់លេង កាលណាគាត់មកនិយាយ ។ ដូចនេះវេលាគាត់មកម្តងៗ នេន ភិក្ខុ បានមកជុំអង្គុយបត់ជើងចាំស្តាប់គាត់ប្រាជ្ញ ។ ក្នុងសេចក្តីទេសនារបស់គាត់ៗ មិនដែលនិយាយពីរឿងប៉ះពាល់ដល់ពុទ្ធសាសនាទេ ។ គាត់និយាយតែការជាក់ស្តែងពិតៗ មានអ្នកស្តាប់ចំនួនច្រើន ទាំងសង្ឃ ទាំងគ្រហស្ថបានពិចារណានូវសំដីគាត់ហើយបានយល់ព្រមតាមគាត់ ។

ថ្ងៃមួយ គាត់បានលើកបញ្ហាមួយមកអោយលោកសង្ឃជួយពិចារណា ។ គាត់សូមអោយជួយរកហេតុភេទ រឹសកែវដែលធ្វើអោយប្រជាជនវៀតណាមវេទនាតោកយ៉ាល្វិតល្វង់ ។ មានលោកសង្ឃច្រើនអង្គបានមូលមាត់ថា ៖ ទុក្ខវេទនារបស់ប្រជាជនវៀតណាមកើតមកពីកម្មអាក្រក់ដែលខ្លួនបានធ្វើពីជាតិមុន ហេតុនេះជាតិនេះត្រូវទទួលកម្មផលរបស់របស់ខ្លួន ។ បើចង់ផុតទុក្ខវេទនាត្រូវតែខំកសាងស្មាទាន ស្វែងរកផ្លូវទៅនិព្វាន...។

ឧបាសកខើចជើងបានឆ្លើយតបឡើង តាមយោបល់ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំបាទ ទុក្ខវេទនារាស្ត្រវៀតណាម និងរាស្ត្រខ្មែរ គឺបណ្តាលមកពីរបៀបគ្រប់គ្រងរាជការនៅប្រទេសនោះ ។ មេរោគធំ ៗ ដែលធ្វើអោយប្រជារាស្ត្រខំធ្វើការមួយថ្ងៃ ៗ ពីព្រលឹមដល់ព្រលប់តោកយ៉ាកអត់បាយស្ទើររាល់ឆ្នាំ គឺមកពីការជិះជាន់នៃពួកបារាំង និងពួកអុងជ្រូ[១] ដែលចូលរួមគ្នាការពារផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ក្រុមគេ ។

ក្នុងពេលនោះ មានឧបាសកម្នាក់សក់ស្កូវចាស់បន្តិច ដែលជាម្ចាស់ដីមានរាប់រយហិចតា

---

១) ថៅកែ

ហើយមានគូលី ឈ្នួលដល់រយនាក់ បានឆ្លើយដោយគំរាំងថា ៖ " មានតែពួកកុងសាងកុំមុយនីសទេ ដែលអាចនិយាយដូចលោក " ។

ចំពោះសំដីម្ចាស់ដីនេះ ឧបាសកខើចជើងបានឆ្លើយដោយរមទមថា ៖

ខ្ញុំមិននិយាយពីកុងសាង កុំមុយនីស ពីហ្វាហារ ពីការវដាយទេ ។ ខ្ញុំគ្រាន់តែសូមយោបល់របស់អស់លោក និងព្រះតេជគុណគ្រប់អង្គតែប៉ុននោះ ។

ឧបាសកម្ចាស់ដីគ្មានឆ្លើយទៀត ហើយគ្រប់សង្ឃនៅស្ងៀម ។ ឧបាសកខើចជើងនិយាយរឿងផ្សេងទៀត ។ ខ្ញុំបានពេញចិត្តសេចក្ដីអធិប្បាយរបស់ឧបាសកនោះណាស់ ។ ខ្ញុំបានសាកសួររៀនពីឧបាសកនោះរំលាយការងឿងឆ្ងល់ជាច្រើន ។ ហើយក្នុងកំលុង ៦ ខែនៅកុដិសំនាក់នោះ ខ្ញុំបានស្ដាប់ បានចេះរឿងជាក់ស្ដែង ច្រើនលើសពីសាស្ត្រល្បែងសាស្ត្រទេសន៍ ។ ខ្ញុំបានកំនត់ទុកថាឧបាសកខើចជើងជាមនុស្សស្រលាញ់អ្នកក្រីក្រពិត ៗ ហើយប្រមូលរកគ្នាដោះទុក្ខអ្នកតោកយ៉ាក ។ ខ្ញុំបានសន្យាក្នុងចិត្តថា ដល់សឹកត្រលប់ ទៅជួបគាត់វិញ ។ តែដោយជាប់ចំនងគ្រួសារ ខ្ញុំក៏មិនបានត្រលប់ទៅជួបគ្នាវិញ ។ ការខ្វាយខ្វាល់ចិញ្ចឹមជីវិតដោយវេទនា សព្វថ្ងៃបានបង្ខំអោយខ្ញុំចៀសមិនផុតពីការចិញ្ចឹមសត្វ ពីការរកក្ដាម នេសាទត្រី ហើយធ្វើអោយឃ្លាតឆ្ងាយពីការបន់ស្រន់ជឿរទេវតាជឿអ្នកតា... ។

តាមម៉ែ បើវេទនាដូចនេះ គួរណាស់តែខំភាវនា ខំធ្វើបុណ្យថែមទៀត មិនត្រូវឡើយគិតតែរកត្រី ចិញ្ចឹមមាន់ ។

ខ្ញុំយល់ថា ៖ ក្ដីវេទនាយើងនេះ មិនមែនមកពីកម្មផលវាសនាទេ គឺប្រាកដមកពីរបបបារាំងជប៉ុនជិះជាន់ ។ បើចង់សុខទាល់តែយើងខំប្រឹង មិនមែនគ្រាន់តែយើងអុជធូបអង្វរទេព្ដា បានសុខទេ ។

ឈប់និយាយទៅ ។ (តាង៉ែតបានឃាត់) ។ អន្ទិតវាមិនស្ដាប់យើងទេ ។ តាមយថាកម្មវាចុះ...។

លត់ចង្កៀងទៅ ។ ស្អែកព្រឹកឯងដើរទៅពោធិចិនតុងផង ។ (យាយម៉ុកបានបន្ថែម) ។

ថាចប់យាយតាចូលដំនេក ។ លឹមបិទទ្វារ លត់ចង្កៀងរួចហើយ គាត់បានប្រះដេកលើកន្ទេលក្រហមនៅខាងជើងមាត់ទ្វារ...។

....

៣ ប្រមូលកំនែន

មាន់រងាវលើកទីពីរ យាយម៉ុកភ្ញាក់ក្រោកឡើង គាត់បង្កាត់ភ្លើងដាំបាយដុតប្រហុកខ្ចប់ត្រីងៀត អំបិល បុកក្រសាំង អំពិលរៀបចំអង្ករអោយកូនពៅគាត់ ថ្ងៃរះចោលកម្មរស្មីក្រហមឆ្អៅបពីទិសខាងកើត តាង៉ែតបានក្រោកដើរថ្មមៗ មិនអោយរង្គើរនាប ។ ចុះដល់ដីគាត់និយាយតិច ៗ ជាមួយប្រពន្ធគាត់ថា ៖

យើងស្ដីបន្ទោសអន្ទិតខ្លាំងពេក យប់មិញបានជាវាដេកក្រលក់ ។ អញ លីតែវាប្រែប្រួលចុះឡើងហើយដកដង្ហើមធំជាញឹក... ។ អញមិនដាស់វាទេ អញចង់ទៅធ្វើគូលីជួសវាបើវាសុខចិត្ត...!

កុំដាស់វាអី ឪវាអើយ ! ទុកអោយវាដេកសិនចុះ គង់តែអន្ទិតថនមកហៅវាទេ...។ ថ្ងៃរះកំពស់ចុងឈើអ្នកភូមិបានចេញទៅធ្វើការគ្រប់គ្នា ។ ក្មេង ៗ រត់លេងមីនៅក្រោមដើមអំពិលអាចម៍ឆ្មាមុខភូមិ ។ អន្ទិតថនបានមកហៅលឹម ។ លឹមដឹងខ្លួនក្រោកឡើងស្ទុះទៅដី ខ្ពុរមាត់លាងមុខ ប្រញាប់ប្រញាល់ពុនអង្ករមួយកូនការុងនិងកញ្ចប់បាយប្រហុកដាក់ក្នុងបង្គី។គាត់លាម៉ែឪគាត់។ យាយម៉ុកបានស្រែកផ្តាំថា ៖

ត្រីឆ្អើរនៅក្នុងការុងអង្ករជារបស់នាងហោង ដេលយកមកអោយឯងពេលស្រាង ១ នេះ...។ នាងហោងមិនបាននៅជូនដំនើរឯងទេ...។ នាងហួសទៅដកថ្នាលខ្ទម្ព មីស្រមូនបាត់ហើយ...។ ឯងទៅធ្វើការជាមួយគេប្រយ័ត្នកុំមាត់ផ្តេសផ្តាស...។

លឹម និង ថនបានដើរកាត់ភូមិទៅត្បូង ។ ដល់ចុងភូមិគាត់ចូលទៅហៅតាមុយរួចអ្នកទាំងបីបានបណ្តើរគ្នាសំដៅទៅផ្ទះមេឃុំផាន់នៅភូមិគោកចំបក់ ។ តាមុយបានផ្តើមសួរលឹមថា ៖

ឯងដឹងទេ ?

រឿងអ្វី ?

រឿងកំនែន ។ ឆ្នាំនេះរាជការបង្គាប់កេណ្ឌគូលី ១០០ នាក់មួយលើក ១ ក្នុងមួយឃុំហើយបើនរណារឹងទទឹងនឹងបង្គាប់នេះ មេឃុំមានអំនាចចាប់ដាក់ខ្នោះបញ្ជូនទៅសាលាស្រុក ទៅសាលខេត្ត។ ផាន់បានចាត់ក្រុមប៉ូលីសអោយកេណ្ឌលើសម្តែនាក់សំដៅទៅលើគ្រួសារណាដែលមានធុរៈ

ធ្ងន់ ហើយបើគង់យកទៅបាញ់ចោល ក៏អ្នកម្ដែនាក់នោះឃ្លាតពីផ្ទះមិនបានដែរ ។ ចំពោះអ្នកម្ដែនាក់ផាន់ប្រើឧបាយកល ធ្វើជាចិត្តល្អបន្ធូរបន្ថយមិនប្រិតខ្លាំងពេកទេ ។ គាត់ធ្វើជាយោកយល់ដោយមានធុរៈធ្ងន់ ។ ជាន់បង្ខំអោយអ្នកម្ដែអ្នកនោះបង់ប្រាក់វិញ ។ គាត់ធានារកជួលគូលីជួសយកតំលៃឈ្នួលម្នាក់ ៥០ រៀល ។

មេឃុំផាន់ ធ្វើជាបន្ធូរខ្លាំងទៅដល់អ្នកក្រវេទនា ។ គាត់មិនយកប្រាក់ឈ្នួលភ្លាមទេ គាត់ធ្វើជាចេញប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួនគាត់ជួសមុនសិន ។ ដូចនេះមេឃុំផាន់ក្នុងកំនែនមួយលើក ៗ បានធនធានបានអំនាចបានក្ដីដឹងគុណខ្លះពីអ្នកក្រវេទនា ។ មេឃុំផាន់កត់ជាជំពាក់គាត់ ដល់ខែភ្ជួររាស់ រឺខែច្រូតកាត់ទោទារសំនងពីអ្នកក្រីក្រជំពាក់គាត់ទាំងនោះអោយមកភ្ជួររាស់ដកស្ទូង ច្រូតអោយគាត់ ។ ធម្មតាប្រាក់បានមកដោយវិធីនេះ ផាន់ចែកទៅអោយភ្នាក់ងារគាត់ខ្លះ ទុកខ្លួនគាត់ខ្លះ ទិញអីវ៉ាន់ជូនលោកប្រុសលោកស្រីខ្លះ...។

គ្រប់តែមេឃុំប្រព្រឹត្តដូចជាន់ទាំងអស់រឺ ? (លឹមបានសួរបញ្ជាក់)

មានតិចណាស់ដែលត្រឹមត្រូវនោះ ។ ១០០ នាក់មានមិនដល់មួយផង...។

លឹម និងតាមុយ បានជជែកគ្នាពីនេះពីនោះចប់តាមផ្លូវដើរកាត់ទួលគោកត្រស់ រួចក៏បានទៅដល់ភូមិគោកចំបក់ ។ នោមុខផ្ទះមេឃុំផាន់ កំនែនបានមកដល់បន្ដ១គ្នា ។ គ្រប់ចំនួន ១០០ នាក់ មេឃុំផាន់មានប៉ូលីសពីរនាក់ស្ពាយកាំភ្លើង បានបណ្ដើរកំនែនទៅសាលាស្រុក ។ ថ្ងៃជិតត្រង់ហ្វូងគូលីកំនែនឃុំគោកចំបក់ បានទៅដល់សាលាស្រុកដែលថ្ងៃនេះធ្វើរហូតគ្មានឈប់សំរាក ។ ក្នុងវាលរបងមុខសាលាស្រុក គេឃើញមានកំនែនឃុំងទៀតបានមកដល់មុនខ្លះ អង្គុយជាសង្កាត់តាមឃុំក្បាលមីរនៅផ្ទាល់ដី ។ កំនែនគ្រប់គ្នាតោយ៉ាកស្លៀកខោស្នាប់ភ្លៅលើជង្គង់បំនះយុល មុខក្រៀមអង្គុយអោយគេរាប់ក្បាល់ដូចជាមានទោសប្លន់ រឺ ទោសលួច ។

លោកបាល័ដ្ឋសស្អាតទំនងជាកូនកាត់ចិនខ្មែរអាយុប្រហែ ២៥ ឆ្នាំ និងថីដោយប៉ូលីសមួយរូបទៀតបានកាន់សំភារៈទទួលកំនែន ។ ថ្ងៃទទួលកំនែននេះ លោកបាល័ដ្ឋបានរៀបតុនៅរានហាល ។ គាត់អង្គុយក្រោយតុហើយនៅខាងស្ដាំតុ ថីដោយបានឈរប្រេបជួយមើលការខុសត្រូវ ។ មេឃុំមួយម្ដង ១ បានដើរឡើងទៅតុលោកបាល័ដ្ឋ ហុចបញ្ជីដៃពីររួចសំពះលាចុះមកវិញ ។

ពូមេឃុំផាន់មិននៅស្ងៀមទេ គាត់រៀបចំបញ្ជីគាត់ហើយចាំផ្ទៀងស្ដាប់លោកបាល័ដ្ឋហៅ ។

មិនយូរប៉ុន្មានគេលឺ ៖

អាគោកចំបក់នៅឯណា ? បានគូលីគ្រប់ចំនួនទេ ? ពូផាន់ភ័យញ័រកាន់បញ្ជីទៅជូនលោកបាល័ដ្ឋ ឆ្លើយសំពះលើកដៃពីថា ៖

ទានប្រោសរកគ្រប់ចំនួនហើយ !

គ្រាន់បើល្អ ឃើញទេអាកញ្ចះស្វាយ ហេតុអ្វីក៏តាប៉ិងឯងមិនខំកេណ្ឌអោយដូចអាគោកចំបក់ ។ ប្រយ័ត្នហូតងារចោល (លោកបាល័ដ្ឋបានបន្ទោសមេឃុំ ៗ ស្វាយ) ។ ពូផាន់បានសំពះលោកបាល័ដ្ឋដើរថយក្រោយមកវិញ ហើយមុខគាត់បានស្រស់ ។ ឃើញដូចនោះលឹមលាន់មាត់សួរតាមុយថា ៖

យីពូផាន់បានជាមួយតែអ្នកតូចទេ ! នៅមុខលោកបាល័ដ្ឋមុខកញ្ជ្រោនដូចឈើពោះឯចឹង..។ ហើយលោកបាល័ដ្ឋបែបកាចណាស់ ហៅតាមេឃុំ ៗ ស្វាយសុទ្ធអាកញ្ចាស់... ។

ជាការធម្មតាទេចៅអើយ ! អ្នកធំត្រូវតែកាន់ឬកដូចនេះ ហើយអ្នកតូចត្រូវតែសំពះត្រូវតែលូន...។

មិនមែនធម្មតាទេ ! (លឹមប្រកែក) ។ តាមខ្ញុំដឹងថា មានតែក្នុងស្រុកខ្ញុំគេទេដែលនាម៉ឺនជិះជាន់រាស្ត្រ នៅប្រទេសប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជារាស្ត្រមិនថោកដូចស្រុកយើងទេ...។ រាស្ត្រគេមានសិទ្ធមានសេរីភាពជជែកតវ៉ាបាន ហើយថារបបលុតក្រាបដើរទាក៏មិនសូវមានដែរ...។

... តាមិនសូវដឹងទេរឿងនេះ ។ ឯងកុំនិយាយខ្លាំងពេក តិចមេឃុំផាន់លឺ...។ និយាយអ្វី ៗ ត្រូវងាកមើលឆ្វេងស្តាំ...ប្រយ័ត្ន...។ (តាមុយបានទូន្មាន) ។

លុះទទួលបញ្ជី និងប្រមូលគូលីបានគ្រប់ចំនួនដូចជប៉ុនបង្គាប់ លោកបាល័ដ្ឋ ចឺដោយនិងប៉ូលីសប្រាំនាក់ទៀតស្ពាយកាំភ្លើង បានបណ្តើរគូលីកំនៃនមានប្រហែលជានពាន់នាក់ទៅពោធិចិនតុង ។ ថ្ងៃជ្រេជិតលិចកំនៃនបានទៅដល់កន្លែងធ្វើការ ។ សក្តិពីរជប៉ុននៅកាន់កាប់ត្រួតកន្លែងនោះបានចាប់ដៃទះស្មាអង្អែលខ្នងលោកបាល័ដ្ឋយ៉ាងរាក់ទាក់ សរសើរពូកែកេណ្ឌគូលី ជួយទ័ពជប៉ុន ហើយសន្យាអោយប្រលង់ដៃសរសេរជាអក្សរជប៉ុន បើកច្បាប់អោយលោកបាល័ដ្ឋចេញចូលពោធិចិនតុងមើលយន្តហោះឡើងចុះបានតាមចិត្ត ។ លោកបាល័ដ្ឋរករាយហើយធានាថា ថ្ងៃ

ក្រោយកេណ្ឌអោយច្រើនជាងនេះទៅទៀតបើជប៉ុនត្រូវការស្លឹកត្នោតប្រាប់សាលាស្រុក ៗ រកជូនបានទាំងអស់ ។ ប្រគល់បញ្ជីនិងគូលីរួចកាលណាលោកបាល័ដ្ឋបានគំនាប់ចាប់ដៃសក្តិពីរជប៉ុនត្រលប់ទៅវិញ ។

ឯចំនែកគូលីកំនៃន ទាហានជប៉ុនបានឃុំនៅក្នុងបន្ទាយរបេងលូសបន្លាអោយជីកដីធ្វើផ្លូវយន្តហោះដឹកថ្ម ដើម្បីមូលដ្ឋានសង្គ្រាមផាស៊ីសមហាអាស៊ី... ។

....

៤ ម្ដូរផ្កាច់ដូចទាវនិងឯក

លឹមទៅពោធិចិនតុងបានដប់ថ្ងៃ ព្រឹត្តិការណ៍ច្រើនចំលែកបានកើតឡើងរវាងគ្រួសារនាងហេងនឹងមេឃុំផាន់ ។ អ្នកភូមិដើមអំពិលបានយកចិត្តទុកដាក់គ្រប់គ្នាពីរឿងនេះ ។ គ្រួសារនាងហេងដែលបានទទួលគ្រោះថ្នាក់ផ្ទាល់បានប្រជុំគ្នា ។ ពូស្វាយបានប្រមូលប្រពន្ធនិងកូនស្រីគាត់ មកសួរដណ្ដឹងរកផ្លូវដោះស្រាយ ៖

ក្រហេង មេឃុំផាន់មកពីអាទិត្យមុននិយាយអ្វីខ្លះ ?

គាត់បានមកបញ្ចោរគ្រួសារយើង ។ គាត់ថាខ្ញុំមុខស្រស់រាងសមម្រាមដៃដូចបន្លាក្រូចកំភួនជើងតូចល្អ មិនគួរឡើយនៅធ្វើស្រែទេ ។ រូបរាងខ្ញុំសមជាអ្នកក្រុងធ្វើយុនអ្នកម្នាង ធ្វើលោកជំទាវលោកស្រី បើមិនដល់ប្រពន្ធទីមួយហោចណាស់ក៏បានធ្វើប្រពន្ធទី ៣ រឺ ស្រីលោកចៅហ្វាយដែរ ។ គាត់ថាលោកចៅហ្វាស្រលាញ់ខ្ញុំ សរសើរភ្ញយគរដែលខ្ញុំត្រូវកេណ្ឌត្បាញជូនលោក ថាលលោកសំពន្ធមិនលក់ បាយមិនឆ្ងាញ់ ហើយចង់លែងប្រពន្ធលោកទាំងពីរ ហើយដេកយប់ថ្ងៃស្រមៃឃើញខ្ញុំ នៅនែបនិត្យនិងលោកជានិច្ច ។ គាត់ថាគួរណាស់តែខ្ញុំជួយជីវិតលោកចៅហ្វាយផង ។ រួចពីសរសើរគ្រប់គាត់បានហុចកញ្ចប់ម្សៅនិងទឹកអប់ សាប៊ូក្រអូប សំពត់ព្រៃបីម៉ែត្រ ព្រមទាំងផ្លែក្រូចម្ចាស់នំចិនមួយកញ្ចប់ផង ហើយថាជាជំនូនលោកចៅហ្វាផ្ញើមកជូន ។

ក្រហេងឯងបានប្រាប់គាត់ដូចម្ដេចវិញ ? (ពូស្វាយបានបញ្ជាក់) ។

ខ្ញុំជំរាបគាត់ថា ខ្ញុំជិតការហើយ ។ សូមកុំអោយមករវីរវល់ទៀត ខ្ញុំបានបង្វិលប្រដាប់ប្រដាទៅគាត់ទាំងអស់ ។ តែពីព្រឹកមិញនេះគាត់មកទៀត មានប៉ូលីសពីរនាក់មកផង ។ គាត់កំហែងចង់ចាប់ខ្ញុំ ។ ខ្ញុំបានអង្វរគាត់ថាកុំអាលប្រញាប់ពេក...។ គាត់បានប្រាប់ខ្ញុំថា លើកទីបីគាត់លេងមែនទែនហើយ...។

រឿងក្រហេងនេះពីបាកណាស់ តើម៉ែវាគិតដូចម្ដេច ? មីងពតគិតមួយស្របក់ឆ្លើយ ៖

ពីម្សិលមិញ យាយចាន់ភូមិត្បូងបានជួបអញ ។ គាត់បានអោយយោបល់ថាយើងមានសំនាងគួរណាស់តែផ្ដាច់ពីអន្ទិតលឹម ហើយលើកក្រហេងអោយទៅលោកចៅហ្វាយ ។ គាត់ថាបើ

កូនគាត់វិញ គាត់ជូនលោកថៅហ្វាយស្រេច មិនអោយវាទៅកាយដី ត្រាំភក់ដល់ណាទេ ។

ម៉ែវាឯងយល់ស្របតាមយាយចាន់ រឺ ?

ចំនែកអញគ្មានយោបល់ទេ ។ បើក្រហេងវាចង់នៅកាយដី នៅជាមួយអន្ទិតលឹមទៅបើចង់បានស្រនុកមានសំពត់មាសពេជ្រពាក់នឹងគេ ទៅនៅជាមួយថៅហ្វាយទៅ ។ មេឃុំផាន់គេសុខចិត្តសងបណ្ណាការទៅតាង៉ែតវិញ...។

ចំនែកអញមិនយល់ស្របតាមឯងទេ ។ អញអ្នកស្រែមិនចង់អោយកូចថៅទៅនាម៉ឺនទេ ។ ឯងមិនលឺក្រហេងប្រាប់ទេថា លោកថៅហ្វាយមានប្រពន្ធពីររួចទៅហើយ ហើយនៅមានកៀនកោះទៀតតាមអញដឹងមីខ្វែនភូមិក្រសាំងនេះ ក៏ស្រីមេឃុំផាន់នាំអោយលោកដែរ។ ណ្ហើយមុននឹងសំរេចអញចង់ដឹងក្រហេងសិនតើឯងគិតដូចម្ដេច ?

យើងបានទទួលជំនួន និងពាក្យតាង៉ែតរួចហើយ ៗ នៅជាងមួយខែទៀតយើងនិងរៀបការ ។ បងលឹមបានទាំងមកនៅផ្ទះយើងកាលចំរូតអស់មួយខែ ។ ខ្ញុំបានស្គាល់ចិត្តគាត់ ឃើញថាគាត់អាចជាទីជំរករបស់ខ្ញុំបាន ។ យើងប្រាកដជានៅជាមួយគ្នាយ៉ាងសុខ កុំថាលោកថៅហ្វាយគង់តែកុងសីក៏ខ្ញុំមិនអាចបែកចិត្តពីបងលឹមបានឡើយ ។ ឪមិនចាំទេយប់មួយបងលឹមបានខ្ចីសាស្ត្រាទាវ ឯករវត្តត្បូងយកមកមើល ។ ព្រឹកឡើងខ្ញុំនិងគាត់ជាន់អង្ករពីរនាក់ ខ្ញុំបានប្រាប់គាត់ពីដំនើរអាចារ្យឆេង ហើយគាត់បានពន្យល់ខ្ញុំអំពីសេចក្ដី ស្នេហា ស៊ូស្លាប់រវាងទាវនឹងឯក ។ ខ្ញុំបានសន្យាថា ខ្ញុំសុខចិត្តប្ដូរផ្ដាច់រស់នៅជាមួយគាត់ ដូចទាវបានប្ដូរផ្ដាច់ជាមួយនឹងឯក ប្រកែកមិនព្រមធ្វើស្នំមហេសីព្រះរាមា ។

អញក៏ពេញចិត្តលឹមណាស់ដែរ ។ (ពូស្វាយបានកាត់) អន្ទឹតលឹមត្រឹមត្រូវស្រឡាញ់ការងារ ។ វាឆ្លាតនិយាយត្រូវតាមគំនិតអញ ។ ម៉ែវាចាំទេ កាលថ្ងៃសីលមួយយើងមកពីវត្តវិញអាចារ្យឆេងបានមកជំហារអួតពន្យល់យើងថា យើងរាស្ត្រត្រូវទទួលធ្វើការ ចិញ្ចឹមអ្នករាជការ ស្ដេចមន្ត្រី ដូចដៃជើងនៀយហាត់សំរាប់ក្រពះ ... ហើយយើងនៀយហាត់វេទនា ព្រោះយើងមិនបានកសាងពីជាតិមុនអោយបានក្រាស់ក្រៃល ។

ចំពោះរឿងនេះ អន្ទិតលឹមមានយោបល់ផ្ទុយ ។ បានឆ្លើយថា ៖ " យើងមិនត្រូវអណ្ដែតអណ្ដូងលើរឿងដែលយើងមិនដឹងពិតនោះទេ ។ យើងមិនអាចជដែកឃើញជាក់ស្ដែងថាជាតិមុន

យើងកើតជាអ្វី ហើយជាតិក្រោយក៏មិនដឹងទៅជាអ្វីដែរ ។ យើងត្រូវពិនិត្យមើលប្រវត្តិមនុស្សនៅលើដីនេះដែលមានហេតុភេទជាក់ស្តែង ។ យើងឃើញហើយថារាស្ត្រ ក្រីក្រសព្វថ្ងៃ គឺត្រូវពួកបារាំងជប៉ុនជិះជាន់ ។ ក្តីសុខ ក្តីសម្បូណ៌បានពិតប្រាកដដល់មនុស្ស បើកាលណាមនុស្សខំធ្វើការទាំងអស់គ្នាពិត ៗ ហើយគ្មានអ្នកមានអ្នកក្រ " ។ សំដីវានេះចំជាត្រូវ ។ អញដេកគិតទៅរឹតឃើញកាន់តែត្រូវកាន់តែពិត ។ នៅស្រុកយើងនេះ អុងប៉ាងថាវត្រូវជើងបារាំងសែស បានយកប្រាក់មកបុល ចងការហើយរាល់ឆ្នាំ អ្នកភូមិយើងបានលក់ស្រែអោយគាត់ធ្លាក់ទៅជាខ្ញុំគាត់ ។ នៅពេលយើងសព្វថ្ងៃពួកអុងប៉ាងថាវ បានត្រូវកងទ័ពជប៉ុនទិញឈើចំនេញរាប់លានរៀល ឯចំនែកយើងជារាស្ត្របានត្រូវពួកវាចាប់កេណ្ឌគូលី ។

ក្រៅពីចំនេះនិយាយត្រូវ អន្ទិតលឹមមានរូបឆោមមិនអន់ជាងកំលោះស្របាល ៗ វាទេនៅភូមិយើង ។ មើល៍ម៉ែវាយល់ឃើញយ៉ាងដូចម្តេច ?

អញយល់ដូចឪវាដែរ

អញស្មានថាឯងត្រូវយាយចាន់ភូមិត្បូងទាក់បានហើយ ឯងដឹងទេយាយចាន់នេះជាអ្នកដឹកញីប្រសុីឈ្មោល កុំទៅជឿគាត់ផ្តេសផ្តាស ។ មីខ្វែនភូមិដើមក្រសាំងធ្លាក់ខ្លួនអាវាសែសព្វថ្ងៃដោយកញ្ចាស់ចាន់មកបោកយកទៅអោចឺ ផែនទីដំបូង ។ តើឥលូវយើងស្របគ្នាស្រលាញ់លឹមហើយដូចនេះយើងត្រូវអោយក្រហេងគេចពីក្រញាំមេឃុំផាន់ ។ តាមអញ អញបានស្នើរជន្លងយើងរួចហើយ ថាអោយក្រហេងទៅនៅសំងំលាក់ខ្លួនឯផ្ទះគាត់ទំរាំដ់ថ្ងៃការ ។ តើឯងយល់ដូចម្តេច ?

ខ្ញុំយល់ស្រពេញទីតាមឪ ។ ខ្ញុំអាចជួយថែទាំងគាត់ផង ។

បើដូចនោះ ស្អែកទៅនៅជាមួយចុះ ។

....

៥ សង្គ្រាមចក្រពត្តិ

ក្រោកពីលឹមចេញទៅធ្វើគូលីជប៉ុន តាង៉ែតចាប់នឿយឡើងវិញ ។ គាត់ឃ្វាលគោរែកទឹក ។ ល ។ ឯចំនែកយាយម៉ុកក៏ត្រូវធ្វើការសព្វសាររពើក្នុងផ្ទះ ។ ពូស្វាយបានមកលេងនឹងគាត់ជាញឹកញាប់និយាយពីរឿងនាងហេង នឹងរកមធ្យាបាយបង្វែងដាននាងហេងពីមេឃុំផាន់ ។

ដូចសេចក្ដីសំរេច គ្រួសារពូស្វាយ នាងហេងបានមកនៅជាមួយតា ង៉ែត យាយម៉ុក ។ ចាប់តាំងពីនាងហេងមក លាក់ខ្លួនពួននៅផ្ទះគាត់យាយ តា ចាស់ ៗ រីកមុខរីកមាត់ នាងហេងបានជំនួសជើងដៃយាយម៉ុកស្ទើរគ្រប់កិច្ចការក្នុងផ្ទះ...។ នាងបោសសំអាតផ្ទះសំបែងរៀបចំបាយទឹក ។ រាល់យប់នាងដងទឹកដាក់ផ្តិលទុកបៀតសសរទ្រូង ហើយរៀបហិបស្លាជិតដំនេកយាយតា ។ នាងបានឆ្លៀតចុះទៅដីពេលស្ងាត់ដាក់ចំបើងមើលភ្នក់ភ្លើងគោ ។ ក្រោយពីបោសសំអាតនិងថែឆ្នាំងអំបែង នាងហេងបានរវៃរវល់ ៗ ល្ងាចស្ទើរតែគ្មានឈប់ ។

យាយម៉ុកពេញចិត្តកូនប្រសារគាត់ពន់ពេក គាត់បានលាន់មាត់ខ្សឹបប្រាប់ប្ដីគាត់ថា ៖ ឪវាឃើញទេ នាងហេងឧស្សាហ៍ធ្វើការណាស់ ។ វាស្រលាញ់កូនយើងពិត ។ ម៉ែ ៗ វារាប់ថ្ងៃគិតពេលអន្ទិតលឹមត្រលប់មកវិញ ។ វាសួរដំនឹងលឹមញឹក...។

តែសេចក្ដីរីករាយយាយតា មិនបានយូរទេ ។ មួយអាទិត្យក្រោយនាងហេងមកលាក់ខ្លួនជាមួយ ពូស្វាយបានមកត្រហេបត្រហបទាំងថ្ងៃត្រង់ឡើងទៅហៅយាយតានិយាយប្រាប់ស្ទើរតែដាក់ក្ដិតដល់កន្ទេលមិនទាន់៖

អ្នកដន្លងដឹងទេ ។ ពីព្រឹកមិញនេះ មេឃុំផាន់បាននាំប៉ូលីសបីនាក់ ប្រដាប់សុទ្ធតែកាំភ្លើងមករកចាប់ក្រហេង ។ ឥលូវទៅវិញហើយ តែបានស្រែកប្រាប់អ្នកភូមិថា អោយជួយរកក្រហេងពួនផង ។ មេឃុំផាន់ថាម៉េចអញ្ជឹងហើយ ។ បើដូចនោះឃើញថា ក្រហេង នៅផងមិនបានទេ ត្រូវអោយវាគេចទៅនៅឆ្ងាយ ។

ដំណើងធ្វើអោយតាង៉ែត ខឹងញ័រច្រលោតស្ទុះក្រោកចូលទៅក្នុង រើសយកដាវមួយចេញមក ។ គាត់និយាយដោយក្រោដថា ៖ អាផាន់នៅឯណា ! គ្នាវាប៉ុន្មាននាក់ ។ វាចង់ល្បងចាស់រឺ ? គុណដំបង រឺ ល្បុក្កតោប្រាប់មក ។ អញអោយទាំងអាផាន់ ទាំងប៉ូលីស វាយវាអោយបែកអំពិល

អំពែក វាចង់ស្លាប់រឺ ? ដាវនេះគឺកេរខ្មោចឪ ដែលបានកាន់យកទៅនៅទ័ពអាចារ្យស្វាវាបារាំង...។ មកនាងហេងកូនស្រីឪ ទៅជាមួយឪអោយអាផាន់ចាប់ល្បងមើល ។

ថាដល់ឃ្លានេះ គាត់ស្ទុះចុះទៅដី ។ យាយម៉ុកបានឃាត់ថា " ឪវាអើយ ! កុំខ្លាំងពេកឈប់ទៅ មេឃុំផាន់ទៅបាត់តែហើយ ។ ស្តាប់ដន្លងយើងនិយាយវិញ..." ។

លុះដល់តាង៉ែតរំសាយខឹង ពូស្វាយបានចាប់និយាយ " តាមខ្ញុំធ្លាប់ស្គាល់ផាន់មិនទុកអោយយើងសុខទេ ។ យើងទទឹងមុខគាត់មិនបានទេ ។ គាត់បានចាប់ពង្រាត់កូនគេបួនដងហើយ ។ កញ្ចាស់ចាន់ទៀតក៏ឆ្មើមណាស់ដែរ ដើរតែបោកលួងលោមដឹកញីប្រុសុីឈ្មោលយើងត្រូវរកវិធីអោយក្រហេងចេញពីភូមិ ។ នៅនេះទៀតមិនបានទេ។ តាមយោបល់ខ្ញុំ ។ ស្នើអោយដន្លងទៅលក់អង្ករឯភ្នំពេញ នាំក្រហេងទៅជាមួយផង ដល់ត្រលប់មកវិញ ត្រូវនៅសំរាកតាមស្រុកចំការទិញបន្លែត្រលាច ល្ពៅ ឃ្លោក សំរាប់ការកូនយើង ។ ត្រូវសំរាកនៅចំការយូរបន្តិច បង្អង់ជិតថ្ងៃការចាំមកហើយពេលនោះអន្ទិត លឹម ត្រលប់ពីពោធិចិនតង់វិញ ។

សេចក្តីស្នើរពូស្វាយបានទទូលយល់ព្រមគ្រប់គ្នា ។ តា ង៉ែត យាយ ម៉ុក នាងហេងបានទទូលរួមគ្នាខំធ្វើអង្ករ ។ តែពីរយប់គាត់ផាន់បាន ៥ ហាប ផ្ទុកដាក់រទេះរួចស្រេចគាត់ក៏បបូលគ្នាទាំងបីនាក់បររទេះគោមកឡើងថ្នល់ខាងលិចភូមិ ហើយបរមកជើងសំដៅទៅភ្នំពេញ ។ នៅលើថ្នល់រទេះឡានឈ្នួល រទេះឡានសឹកជប៉ុន រទេះឡានតូចរបស់លោកបារាំងខ្មែរ បានបើកវឹចុះវឹឡើងឆាបបង្ហើលរទេះគោអោយធ្លាក់ថ្នល់ ។ នាងហេង និង យាយម៉ុកជិះរទេះ ។ នាងហេងបរ តាង៉ែតដើរមុខរទេះចាំចាប់រទេះគោវេលាដែលមានរទេះឡានដែង រឺ ចៀសរទេះគាត់ បរបានមកដល់ចាក់អង្រែក្រោមតា ង៉ែត បញ្ឈប់រទេះគាត់អោយគោសុីស្មៅ ហើយបបូលកូនប្រពន្ធបាយថ្ងៃនៅលើសាលាឆទានមួយគ្មានជញ្ជាំង ។

ថ្ងៃរសៀលតាង៉ែតចាប់គោទឹមឡើងបរទៅទៀត ។ គាត់បរបណ្តើរគាត់ខឹងរោលរាលបណ្តើរ ។ គាត់ប្រាប់ប្រពន្ធកូនថា ៖

ថ្នល់អស់នេះសុទ្ធតែអញឆ្កា អញកាប់ អញលើក អញរែកដីចាក់ទាំងអស់ ។ គ្មាននរណាធ្វើក្រៅពីរាស្ត្រទេ ។ ដល់ឥលូវបានចាក់ជ័រស្អាត គេបែរជាឃាត់ទាំងមិនអោយអ្នកស្រែបររទេះគោផងដោយគេថាដែកកង់ជីកខូងដីអោយឆាប់ខូចថ្នល់ ។ ធម្មតារាស្ត្រមិនដែលបានបេះផ្លែផ្កាពីញើស

ឈាមរបស់ខ្លួនទេ...។

តាង៉ែតនិយាយត្រង់នេះបន្តិចត្រង់នោះបន្តិចអោយចប់តាមផ្លូវ ។ មកដល់ក្បាលស្ពាន ជ្រោយតាអោកចូលទីក្រុង តាង៉ែតហុចខ្សែគោទៅអោយនាងហេងបរវិញ ហើយរអ៊ូប្រាប់ប្រពន្ធកូន ថា ៖

អាផាន់ហ៊ានប្រមាថមើលងាយអញមែន ។ វាប្រើអំនាចមកចាប់កូនប្រសារយើងនាំអោយ យើងអំពល់មកលក់អង្ករភ្នំពេញ ក្នុងស្រុកគេមានសង្គ្រាម ។

ពេលនេះភ្នំពេញស្ងាត់មានមនុស្សដើរមួយ ៗ រទេះឡានសឹកជប៉ុន បានធ្វើជាម្ចាស់ក្រុង ភ្នំពេញបើកលឿនច្រវាត់មើលតែហោះរូចុះរូឡើង ចេញពីបន្ទាយមួយទៅបន្ទាយមួយដែលបោះនៅ គ្រប់សាលារៀនក្រុងភ្នំពេញ ។ អ្នកក្រុងមានធនធានបានបណ្តោះប្រពន្ធកូនទ្រព្យសម្បត្តិ អោយ ជូលផ្ទះនៅស្រែចំការគេចគ្រាប់បែក ។ ឯចំនែកអ្នកក្រុងទាល់ក្រវិញមិន ដឹងរត់ទៅពួននៅកន្លែង ណា ក៏នៅរកស៊ីធ្វើគូលីរងគ្រាប់បែកចាំតែស្លាប់នៅភ្នំពេញ ។ ខ្លះស៊ីឈ្នួលចាំយាមផ្ទះអោយគេ ។ អ្នកចំការភាគច្រើនឈប់យកបន្លែមកលក់ផ្សារភ្នំពេញ ហើយអ្នកស្រែក៏មិនសូវដឹកអង្ករ ស្លឹក អុស មកលក់ដែរ ។

ហេតុនេះវេលាឃើញរទេះអង្ករតាង៉ែត ចិន វៀតណាម ខ្មែរ ត្រេកអររត់ចេញពីផ្ទះមក ដណ្តើមគ្នាទិញ ។ ខ្លះទិញមួយចុង ខ្លះទិញបីតៅ ខ្លះទិញដល់ហាប ។ តែមួយផ្លូវពីវត្តតាកែវមក ស្ពានកូនកាត់ តាង៉ែតលក់អង្ករដាច់អស់ ។ គាត់ត្រេកអរលាន់មាត់ប្រាប់ប្រពន្ធកូនថា ៖ ចំណែក ណាស់លើកនេះ លក់ឆាប់ដាច់ ហើយមិនឡើយពញាយនាយមួយម៉ាត់ផង ។

គាត់បរសំដៅទៅផ្សារស៊ីលិបសំរាកឈប់យប់នៅកន្លែងខាងត្បូងផ្សារ ។

ពេលយប់ភ្នំពេញស្ងាត់ជាងពេលថ្ងៃទៅទៀត ។ រាជការបានគ្របចង្កៀង តាមផ្លូវកុំអោយ មានពន្លឺចាំងឆ្ងាយការពារកុំអោយយន្តហោះមើលដឹងជាទីក្រុង ។ តាង៉ែតគ្មានហ៊ានទៅឆ្ងាយពីរទេះ គាត់ទេ ។ គាត់បបួលកូនប្រពន្ធគាត់សំរាក ដើម្បីនឹងយកកំលាំងបររទេះព្រឹកត្រលប់ទៅចំការវិញ ។

លុះព្រឹកឡើងតាង៉ែតបានដាស់ប្រពន្ធគាត់អោយដាំបាយ រៀបចំប្រដាប់ប្រដាដាក់រទេះ ហើយគាត់ក៏បររទេះយកអង្ករមួយតៅប្រគេនលោកក្មួយគាត់ដែលគង់នៅវត្តប្រលោម ។

ភ្នំពេញមិនបានសុខសប្បាយជាទេ លោះថ្ងៃតិចណាស់អ្នកក្រុងមិនរត់ចូលរូងត្រង់សេ ។ ស្ទើររាល់ព្រឹកល្ងាច យប់កញ្ជៃ លឺ ដូចផ្គេលូបញ្ចេញសូរសព្ទប្រាប់អ្នកក្រុង អោយរត់ពួនលាក់ខ្លួច គេចគ្រាប់បែកថាមានយន្តហោះ អាមេរិចកាំងមកទំលាក់គ្រាប់បែកសំលាប់ ។ នៅលើចញ្ចើមថ្នល់មានជីករូងត្រង់សេក្រងិចក្រងក់ទុកសំរាប់អោយអ្នកដំនើររត់ចូលពួន នៅពេលយន្តហោះខ្មាំងមកដល់ ។ តាង៉ែតឃើញស្ថានការណ៍ដូចនេះបារម្ភជាខ្លាំងក្នុងចិត្ត ។ គាត់មិនធ្លាប់រត់គ្រាប់បែក ។ បើកញ្ជៃស្រែក គាត់មិនដឹងជារត់ចោលរទេះគោយ៉ាងណាហើយមិនដឹងជានាំប្រពន្ធកូនរត់ទៅខាងណា ។ គាត់បររទេះបណ្ដើរ គាត់គិតបណ្ដើរ ។ គាត់ខំដេញគោអោយដើរលឿនលើផ្លូវក្រោយវត្តបូទុម រួចបត់តាមផ្លូវវាលមេរុខាងជើងវាំង ។ ដល់ជ្រុងខាងត្បូងវាលមេរុផ្លូវផ្សារស៊ីញ្ញែក គាត់កាច់រទេះគាត់តំរង់ទៅជើងចំមុខវត្តប្រលោម ។ មកដល់មុខវត្តប្រលោមបៀតរូបស្តេចគំលង់ តាង៉ែតបញ្ឈប់រទេះ ។ កំពុងយកអង្ករមួយល្អីពីរទេះ ស្រាប់តែលឺសំលេងផ្គេលូ មុនដំបូងល្ហើយ បន្តិចទៅខ្លាំងឡើង ៗ ប្រាប់ថាមានយន្តហោះអាមេរិចកាំងមកទំលាក់គ្រាប់បែក ។ យាយម៉ុកភ័យឆោឡោស្រែកឪវាយើងទៅខាងណា ។

តាង៉ែតទំលាក់អង្ករចោលនាំប្រពន្ធកូនគាត់ចូលទៅវត្តចោលរទេះចោលគោ ។ កញ្ជៃឈប់ស្រែក សូរស័ព្ទសន្លឹកយន្តហោះបានបញ្ចេញលឺសូរក្អុលធ្ងន់ ហើយមួយស្របក់ក្រោយគេលឺមាត់មនុស្សច្របូកច្របល់គ្នា ៖

លើកនេះមកមែនទែនហើយ ។ សូរនេះមិនមែនយន្តហោះជប៉ុន ។ បបួលគ្នាក្រាបប្រយ័ត្ន...។

មើលគ្រោះថ្នាក់មិនឃើញទេ ញាតិញោមអើយខំភាវនាធម៌ទៅ !

យាយម៉ុកភ័យស្លាំងបានទន្ទេញញាប់មាត់ថា ៖ " ព្រះពុទ្ធ ! ព្រះធម៌ ! ព្រះសង្ឃ ! "

នាងហេងភ័យញ័រមាត់ បានខ្សឹបសួរតាង៉ែតថា ៖ បើយើងមានគ្រោះថ្នាក់តើបងលឹមទុក្ខសោកយ៉ាងណាទៅ ? តើម៉ែឪខ្ញុំព្រួយដូចម្ដេចទៅ ?

តាង៉ែតបានកំលាលើកទឹកចិត្តប្រពន្ធគាត់ថា ៖ " កុំភ័យព្រួយហួសពេក វាគ្មានអ្វីទេ ។ ខំនឹកគុណរតនត្រ័យ... ។ ស្រេចលើព្រះពុទ្ធព្រះធម៌ព្រះសង្ឃ ។

យន្តហោះកាន់តែមកជិត សូរញ័រកក្រើកដី ។ សំលេងខ្សឹបខ្សាវច្របូកច្របល់ក៏ផុសចេញ

ឡើងពីត្រង់សេ ៖

មកមែនហើយ ខំក្រាបអោយស្រួល ប្រយ័ត្នកុំយកដើមទ្រូងដាក់ផ្ទាល់លើដី ។

មកដល់ដប់ ។

ហេតុអ្វីក៏ជប៉ុនមិនឡើងទៅដេញបាញ់ ?

កុំព្រួយអ្វី គេមិនទំលាក់លើវត្តទេ ។ គេទំលាក់តែលើ ឃ្លាំងកាំភ្លើង រំសេវ តែលើបន្ទាយទាហាន....។

គ្រាប់បែកគ្មានស្គាល់វត្តអារាម គ្មានស្គាល់សង្ឃ គ្មានស្គាល់គ្រហស្ថ គ្មានស្គាល់ផ្សារ គ្មានស្គាល់បន្ទាយឡើយ ។ សង្គ្រាមបង្ខិនបង្ខោចគ្រប់គ្នា ។ ក្នុងពេលច្របូកច្របល់ខ្លះយំខ្លះបន់ទេព្តាបន់ព្រះ ខ្លះស្រែករកម៉ែឪជូនតា យន្តហោះបោះពួយ ចុះលឿនរ៉ ហើយត្រលប់ឡើងទៅវិញ ជំរុះគ្រាប់បែកធ្លាក់ចំចេតិយធំមុខស្តេចគំលង់ ។ ដីថ្មល់ស្មើរាបក៏បានប្រែទៅជាស្នាមភ្លោះជ្រៅ ចេតិយក៏បានរលាយបាក់បែក ខ្ទេចខ្ទី ។ អ្នកនៅជ្រកកោនពួនពឹងផ្ញើជីវិតនឹងចេតិយ បានខ្លះខ្ទាតដាច់ពីគ្នាហើយខ្លះត្រូវដុំថ្មសង្កត់លើ ។ តាង៉ែត យាយម៉ុកនាងហេង បានខ្ទាតចេញពីគ្នាមិនដឹងខ្លួន ។ គ្រាប់បែកបានលើកនាងហេងក្រវែងចោលទៅឆ្ងាយ ហើយបានទាំងនាំដុំថ្មមួយយកទៅសង្កត់ដើមទ្រូងនាងទៀត ។ នាងមានឈាមចេញពីមាត់ ។ នាងនិយាយមិនចេញ ហើយបែបចង់ហាមាត់ស្រែកហៅគេឯង រឺនឹកដល់គួរសំលាញ់ រឺដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ។

ការបន់ស្រន់ទាំងប៉ុន្មានជួយនាងមិនបាន ។ នាងក៏ចាកឋានទៅជាមួយម៉ែឪក្មេកនាងព្រមនឹងប្រជាជនចិន វៀតណាម ខ្មែរ ច្រើនរូបទៀត ។

សង្គ្រាមចក្រពត្តិបានកំទេចផ្ទះច្រើនខ្នងនៅក្រុងភ្នំពេញ បានធ្វើកូនកំព្រាឪពុកម្តាយ បានធ្វើអោយម្តាយព្រាត់កូន បានធ្វើអោយអ្នកមានផ្ទះរកផ្ទះជ្រកគ្មាន...។

....

៦ កំនែននៅពោធិចិនតុង

... រាល់ព្រឹកម៉ោង ៦ ជប៉ុនបានប្រមូលគូលី ហៅឈ្មោះរួចចាត់អោយទៅធ្វើការរៀងខ្លួន ។

អ្នកកំនែនរទេះ ត្រូវជប៉ុនចាត់អោយទៅដឹកថ្ម ។ អ្នកមានតែសំបកខ្លួនត្រូវវាចាត់ទៅធ្វើការផ្សេងទៀត ។ ខ្លះត្រូវចាត់ទៅកាប់កូនឈើ ។ ខ្លះត្រូវបង្ខំអោយជីករូងត្រង់សេ...។

ឯចំនែកលឹម និង តាមុយត្រូវជប៉ុន ចាត់អោយជញ្ជូនដុំថ្មក្រាលវិសផ្លូវយន្តហោះ ។

ពោធិចិនតុងពេលនេះ ជាកន្លែងប្រមូលផ្តុំអ្នកស្រែចំការពីគ្រប់ខេត្ត ។

នាយអ៊ួចនៅស្រុកកណ្តាលស្ទឹងមិនទាប់កាន់កាតលេសេផងក៏ត្រូវជាប់កំនែនជប៉ុនដែរ ។ វាមកជួសឪវាដែលរវល់ចាំពោះម៉ែវា ។ តាស៊ឹមអាយុ ៦០ ឆ្នាំ នៅខេត្តកំពង់ស្ពឺក៏ត្រូវវាជការកេណ្ឌយកមកដែរ ។ ពូប៉ូញាចំនាស់ពាក់កណ្តាលមនុស្សមកពីខេត្តតាកែវ ។ ពូធុច និង គ្នាគាត់ច្រើនទៀតដែលបានគេចកំនែន ឧត្តុង្គ មករកស៊ីក្រុងភ្នំពេញ ក៏ត្រូវគេចាប់គៀរយកមកដែរ ។ ស្រីខ្មែរវៀតណាម ចាស់ក្មេង ក៏បានមកជាប់គូលីតាមឡានជប៉ុនដែរ ។ ល ។

ធ្វើការយូរថ្ងៃទៅ កំនែនដែលនៅក្នុងក្រោលរបងលួសបន្លាព័ទ្ធជុំវិញ បានស្គាល់រាប់អានគ្នាទៅវិញទៅមក ។ កំនែនដែលមានឋានៈដូចគ្នា ទទួលការជិះជាន់ដូចគ្នា បានចេះរំលែកចែកទុក្ខលសោកគ្នា ។ កំនែនឧស្សាហ៍ប្រជុំជជែកគ្នាលេងជាក្រុមៗ សួររកហេតុភេទដែលបណ្តាលអោយខ្លួនវេទនាអោយជប៉ុនចូលស្រុក អោយបារាំងជិះជាន់ ធ្វើបាបប្រជារាស្ត្រ ។

ការប្រជុំជជែកគ្នាពេលល្ងាចរួចបាយ ជាទំលាប់មួយនៃពួកកំនែន ។ គេជជែកគ្នាតែសព្វតែគ្រប់ ។ ខ្លះត្អូញប្រាប់គ្នាពីការប៉ូវាលគំហកកំហែងពីថ្ងៃ ។ ខ្លះខឹងនឹងជប៉ុនវាយក្បាល ។ ខ្លះនិយាយរឿងសាស្ត្រល្បែងជិនវង្ស សង្ខសិល្បជ័យ ។ ខ្លះនិយាយរឿងធ្មេញជ័យ ។ ខ្លះច្រៀងរឿង អាឡេវខ្លះទៀតនិយាយរឿងគ្រួសារ ដែលខ្លួនត្រូវបង្ខំចេញចោលមក ។ នៅយប់មួយជាយប់ខែភ្លឺព្រះចន្ទពេញវង់ កំនែនបានប្រជុំគ្នាជាច្រើនវង់ ។ មួយវង់ ៗ មានគ្នាជាប់ម្ភៃនាក់បាននិយាយពីនេះពីនោះ ។

ក្នុងវង់ដែលលឹមនៅជាមួយតាមុយចាស់ជាងគេ បានចាំរឿងបារាំងធ្វើបាបច្រើនបានផ្តើមសួរ ៖

ដល់ថ្ងៃណាបានយើងឈប់ជាប់កំនែន ។ ខ្ញុំតាំងពីកើតមកជាប់កំនែនរាល់ឆ្នាំ ។ បន្តិចត្រូវគេកេណ្ឌធ្វើថ្នល់ បន្តិចត្រូវគេកេណ្ឌធ្វើផ្សារ...។ ឆ្នាំនេះជាប់កំនែនជប៉ុនពីរលើកហើយ ។

សំលេងមួយបានឆ្លើយកាត់ ៖

បើចង់រួចកំនែនមានតែកុំធ្វើរាស្ត្រ ព្រោះរាស្ត្រត្រូវធ្វើខ្ញុំគេ ត្រូវធ្វើកំនែន ។ បើចង់កុំអោយជាប់កំនែនត្រូវធ្វើនាម៉ឺន ត្រូវទៅបំរើព្រះអង្គម្ចាស់ណាមួយនៅភ្នំពេញ...។

ធ្វើនាម៉ឺនទាំងអស់គ្នាដូចម្តេចបាន ។ ហើយបើធ្វើអស់ទៅបាននរណាធ្វើស្រែ ។ តំនែងនាម៉ឺនមានតិចណាស់មិនគ្រប់គ្នាឡើយ...។ (តាមុយបានឆ្លើយ) ។

តាឡេនមាឌតូច ទាបបានអោយយោបល់ថា ៖

ដល់ជប៉ុនឈប់ច្បាំងកាលណា យើងលែងជាប់កំនែនទៀតហើយ...។

តាច្រលំហើយ ! (សំលេងច្រើនស្រែក) ។ កំនែនមានតាំងពីមុនជប៉ុនម្ល៉េះ ។ សង្គ្រាមឈប់យើងក៏នៅតែធ្វើកំនែនដដែល ។

ចុះគិតដូចម្តេចទៅ អោយរួចពីកំនែន ។ ខ្ញុំទាល់ហើយ មួយជីវិតនេះស្គាល់តែគេកេណ្ឌ ហើយស្គាល់តែគេកំហែង ត ៗ គ្នាមកថា ៖ ប្រយ័ត្នបារាំងចាប់ បារាំងបាញ់ បារាំងពោល បារាំងដោតបារាំងកាត់ក... បើមិនបង់ពន្ធអោយឆាប់ បើរឹងរូសមិនធ្វើកំនែន...។

នៅមុខពាក្យសួរតាឡេង កំនែនគ្រប់គ្នាដែលបានស្តាប់នៅស្ងៀមទ្រឹង ។ តែមួយស្របក់ក្រោយ សំលេងច្រើនបានបញ្ចេញយោបល់ប្លែក ៗ គ្នា ។ អ្នកដែលបានសំងំខ្លះ ក៏ជួយអោយយោបល់ដែរ ។ គេលឺសំលេងឆ្លើយឆ្លង ៖

មានតែហ្លួង តែកុងសីទេ ដែលអាចដោះពាក្យសួរតាឡេង !

យើងរាស្ត្រគិតអ្វី ! កុំខ្វល់រឿងស្រុកទេសនោះ នៅមុខយោបល់ខ្វែងគ្នាដូចនេះលឹមបានមួយ ៗ ហុចយោបល់ថា ៖

នៅក្នុងសង្គមខ្មែរយើងមានក្រុមពីរ ក្រុមបារាំង ជប៉ុននិងដៃជើងរបស់វា ជាមេប្លន់ជិះជាន់សង្កត់សង្កិនយើងគ្រប់គ្នា ដើម្បីគេនៅដេកស៊ីស្រួល និងក្រុមប្រជារាស្ត្រដែលមានយើងទាំងអស់គ្នា

ជាអ្នកបង្កើនផល ។ ពួកបារាំង ជប៉ុន ជាអ្នកជិះជាន់យើង ហេតុនេះបើចង់ចេញផុតពីកំនែនពីការតោកយ៉ាកដូចសព្វថ្ងៃ ទាល់តែយើងចេះរួបរួមគ្នាទាមទារសេរីភាព សិទ្ធិអោយដូចស្រុកប្រជាធិបតេយ្យ ...។ យោបល់លឺមមិនបានបំបាក់ការខ្វែងគ្នាទេ ។ សំលេងត្អូះតិះដៀលនិងសាទរបានលេចឡើង ៖

កុំមកភេ ! មិនជឿរទេ

ពិតជាត្រូវហើយ តែធ្វើមិនកើតទេ !

ដេកទៅ កុំធ្វើអ្នកប្រាជ្ញអី ! ស្អែកចាំជដែកទៀត.....

កំនែនតំលើងសរសៃកស្រែកដាក់គ្នា លាន់ខ្លាំងខុសធម្មតា ។ ជប៉ុនបានលឺស្នូរតែគូលីរត់បានបាញ់កាំភ្លើងទៅលើប្រាប់ពួកវាអោយប្រុង ។ គូលីលឺស្នូរកាំភ្លើងឈប់ជជែកហើយភ្លាមៗ បានលូនវារត់ទៅកន្លែងដេក សំងំស្ងាត់ស្ងៀមស្ងួនឡឈឹង...។ ទាហានជប៉ុនបានរត់ស្រ៊ុសៗ សំដៅមកឈ្លោកមើលរបងលួសបន្លា មើលជុំវិញគ្មានឃើញអ្វីក៏ត្រលប់ទៅយាមវិញ...។

....

៧ ថ្ងៃបង្ហើយ

ខ្មែតផុត រនោចចូល ។ លោកចេះតែដើរប្រែជានិច្ច ។ កងទ័ពផាស៊ីសហ៊ីត្លែរបានត្រូវចាញ់ដៃនៅស្តាលីនក្រាត ។ កងទ័ពក្រហមសហភាពសូវៀតបានរំដោះមួយម្តង ៗ ទីក្រុងនិងប្រទេសអឺរ៉ុបខាងកើតពីក្រញាំងដៃហ៊ីត្លែរ ។ វ៉ាសូវីបានរំដោះ ។ ភ្នំពេញបានត្រូវគ្រាប់បែកអាមេរិចកាំងកំទេចអស់ផ្សារកណ្តាល អស់ផៃ អស់ចេតិយវត្តប្រលោម កូនព្រាត់ម៉ែ ឪ ប្តីព្រាត់ប្រពន្ធ ។ ផាស៊ីសជប៉ុនចេះតែខំទាត់អាណានិគមនិយមបារាំងចេញបន្តិចម្តងៗ យកអំនាចកាន់ផ្ទាល់ហើយបោកកុហកឃោសនាអូសខ្មែរអោយចូលទៅក្នុង " ក្រុមផ្កាយខ្មៅ " ធ្វើសង្គ្រាមមហាអាស៊ី ។ គូលីកំនៃនពោធិចិនតុងក៏បានផ្លាស់ប្តូរដែរ ។ គូលីថ្មីចូល គូលីចាស់ចេញ ។ លឹមក៏បានដល់ថ្ងៃរួចកំនៃន ។

នៅថ្ងៃបង្ហើយ កន្លែងធ្វើការក្រោលវិសផ្លូវយន្តហោះមានសកម្មភាពខុសធម្មតា ។ កាប៉ូរ៉ាល និង ជប៉ុនបានធ្វើបញ្ជីបុងបញ្ជីលុយ ។ សំដីជូរចត់ គំហកកំហែង ត្អូញត្អែររីករាយបានលាន់លឺចំរុះគ្នា ។

រួចខ្លួនហើយល្ងាចនេះ ! ទៅផ្ទះទាំងយប់ហើយ មិនទ្រាំនៅទៀតទេ !

តាឯងទៅព្រឹក រឺ ល្ងាច ?

កុំគិតតែជជែកគ្នា ខំធ្វើការអោយឆាប់ទៅ ប្រយ័ត្នមិនអោយសំបុត្របញ្ជាក់ ។

លឺកាប៉ូរ៉ាលស្តីដូចនេះ តាមុយខ្សឹបប្រាប់លឹមថា ៖ មិនមែនតែកន្លែងនេះទេ ។ នៅគ្រប់កន្លែងធ្វើការតែដល់ថ្ងៃបើកលុយ កាប៉ូរ៉ាលរករឿងសំបើមណាស់ ។ គេតែងរករឿងបន្ទោសថាគូលីខ្ជិលហើយគេត្រូវតែកាត់ប៉ុននេះប៉ុននោះថ្ងៃ បើពុំនោះគេថាលុយគ្មាន បើកមិនទាន់បានចាំថ្ងៃក្រោយ ។ ចឺនេះក៏ណាស់ដែរ ។ គាត់ត្រូវផ្លុងមួយនឹងជប៉ុន ។ គាត់ថាបើកអោយយើងតែម្តៃថ្ងៃ ហើយដប់ថ្ងៃគាត់អោយបុងជំនួស...។

ចឺកាប៉ូរ៉ាលគាត់បាននិយាយស្តីទិញបុងដប់ថ្ងៃរបស់ខ្ញុំ អោយតែថ្លៃតែប្រាំថ្ងៃ ។ គាត់អោយលុយយើងដល់ដៃ ។ តើតាគិតដូចម្តេច ? លក់ រឺ ទុកបុងបើកថ្ងៃក្រោយ...។

យើងលក់យកលុយភ្លាមទៅល្អជាង ។ ចាំថ្ងៃក្រោយខាតទាំងអស់ កុំថា ៥ ថ្ងៃ ។ មួយថ្ងៃក៏

មិនបានដែរ ។ កាលពីឆ្នាំទៅ តាបានធ្វើគូលីកំនែននៅក្បាលថ្នល់ ។ តានៅសល់បុងមួយសព្វថ្ងៃ បើកមិនបានទាល់តែសោះ មិនដឹងបើងណា សួរត្រាវ៉ូថាផ្ញើមកសាលាស្រុក សួរសាលាស្រុកថានៅសាលាឃុំ ។ ប្ដឹងដល់សាលាខេត្តបាត់ឈឹង លែងលឺដំនឹងរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ...។

នេះបានចំជាជិះជាន់យើងមែន ។ (លឹមបានលាន់មាត់) គេគិតតែចំនេញតែហោប៉ៅតែគ្រួសារគេ យើងងាប់ ក៏ងាប់ចុះ...។

កុំនិយាយខ្លាំងពេកតិចលឺដល់ជប៉ុន ។ ទ្រាំទៅនៅប៉ុន្មានម៉ោងទៀតទេ យើងបានបើកលុយ បានសំបុត្ររួចខ្លួនហើយ...។

ផុតម៉ោងធ្វើការគ្រប់កំនែនដែលត្រូវរួចខ្លួន បានបើកលុយលក់បុងអោយកាប៉ូរាលខាតពាក់កណ្ដាល ហើយបានសំបុត្របញ្ជាក់មួយពីជប៉ុន គូលីមានផ្ទះជិតបានទៅទាំងយប់ ។ ឯគូលីណានៅផ្ទះឆ្ងាយនៅសំនាក់មួយយប់ ទៀតក្នុងក្រោលជំរុំរបងបន្លា ។

លឹមមិនបានត្រលប់ទៅស្រុកទាំងយប់វិញទេ ។ គាត់បានអោយអំបិល ប្រហុកអង្ករនៅសល់ទៅនាយអ៊្វិចដែលនៅជាប់កំនែន ៥ ថ្ងៃទៀតបានរួច ។ នៅយប់នេះកំនែនខ្លះដែលបានជជែកក្នុងវង់លឹមពីថ្ងៃមុនបានមកប្រជុំគ្នាទៀត លឹមបាននិយាយពីរឿងវិវឌ្ឍន៍សង្គម តាំងពីមានមនុស្សលើដីមកការបដិវត្ត នៅប្រទេសបារាំង ពីការបដិវត្ត នៅរុស្ស៊ី ពីលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ពីសេរីភាព ពីសិទ្ធពីកំនើតទុក្ខវេទនានៃប្រជាជនខ្មែរ ។ តាស៊ឹមនាយអ៊្វិច តាឡេងបានស្ដាប់ជក់ស្លុង ។ តាមុយបានបន្ទុចបង្អាក់ជាញឹក ៖

ឯងនិយាយមិនសមទេ ! អញមិនជឿឡើយ !

នាយអ៊្វិចបានកាន់ជើងលឹម ៖

តាកុំអាលមាត់ទុកអោយបងលឹមនិយាយចប់សិន !

តាមុយមិនបានស្ដាប់ទេ គាត់មានៈបញ្ឈប់លឹម ហើយគាត់បន្ទោសថា ៖

ឯងនិយាយពិតមែនរឺ ? កុំឃើញតែគេលូង់ចេះតែភរទៅ ! វាមិនដែលស្រុកមានរាស្ត្រសំបូរសប្បាយនោះ ។

អញកើតជាប់ ៦០ ឆ្នាំ មិនដែលនរណានិយាយផ្ដាស់ដូចឯង ! អញឃើញតែរាស្ត្រវេទនា

តែរាស្ត្រខ្វះស៊ីបំរើគេ ។ សាស្ត្រទេស សាស្ត្រល្បែងទៀត ដែលអញបាន់មើលទាំងគម្ពីរ ៗ ក៏មិនឃើញរាស្ត្រស្រុកណាសប្បាយឡើយ ។ ទោះនៅស្រុកជិនវង្ស នៅស្រុកទសកណ្ឋ ឃើញតែគេកេណ្ឌរាស្ត្រទាំងសមុទ្រ ៗ អោយកាប់សំលាប់គ្នា ដណ្តើមស្រីប្ញទុមសុរិយា...។ នៅសម័យព្រះទៀតក៏ឃើញតែពូជសក្យះ ពួកព្រាហ្មណ៍ខំតំកើងពូជពង្សរបស់ខ្លួនទំលាក់ប្រជារាស្ត្រអោយលុតក្រាបបំរើខ្លួន ។ វាចំលែកណាស់ឯងនិយាយទាំងប៉ុន្មាននោះ ! មើលឯងដែលបានទៅឃើញស្រុកនោះរឺ ?

ស្រុកដែលខ្ញុំនិយាយនេះនៅលើដីពិត មិនមែននៅស្ថានទេវលោក ឋានលើឡើយ ។ តាមគ្រូខ្ញុំប្រាប់ខ្ញុំ គាត់ថាលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យពិតប្រាកដដែលបានមានកំនើតនៅឆ្នាំ ១៩១៧ ដោយកំលាំងប្រជាជន គូលី ជាង អ្នកស្រែដណ្តើមយកបាន មុខជារីកមុខជារាលដល់គ្រប់ស្រុក...។ គាត់ថាគង់តែភ្នំព្រះសុមេរុនោះ ក៏មិនអាចទប់ទល់កំលាំងប្រជាធិបតេយ្យនោះបានឡើយ...។

ស្អីលោកគ្រូម៉ក់សូត្រស្តាំវត្តត្បូងនោះ លោកគ្រូប្រាជ្ញហួស ហើយកុំតែ រហ័សវេះទៅស្រុកសៀមទាន់ កុំអីបានដៃបារាំងចាប់ទៅកោះត្រឡាចស្រេច ! អញមិនជឿទេ គ្រូម៉ក់នោះ...!

ប៉ូញបានកាត់

បើតាមិនស្តាប់ ទុកអោយយើងស្តាប់ ។ អន្ទិតលឹមនិយាយពន្យល់យើងពីទុក្ខវេទនារាស្ត្រនោះវាត្រូវហើយ ។ ធម្មតាបើយើងរាស្ត្រមិនប្រឹងគ្មាននរណាដោះទុក្ខអោយប្រជាជនយើងទេ ។

តាស៊ឹមបានបន្ថែម ៖

ប្រាកដជាមកមែន រឺ ប្រជាធិបតេយ្យនោះ ! តាចាស់ហើយ ! ក្មេងជាប់ក្រោយគេសប្បាយហើយ !

កុំជឿអន្ទិតលឹមវាភរ ! មកទៅដេក ! កុំនិយាយដល់ណាទៀត តិចជប៉ុនមកបាញ់ទៀត ។ ពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រហើយ ។ ស្អែកយើងត្រូវដើរទៅភូមិ ។

ថាចប់តាមុយកេះតាស៊ឹមនិងប៉ូញទៅដេក ហើយវង់ប្រជុំក៏បានបែកគ្នា...។

………………………………….

៨ សល់តែសំបកខ្លួន

លុះព្រឹកស្រាង ៗ មុនពេលកំនៃនចេញទៅធ្វើការ លឹមបានលាគូកនគាត់ ដើរចេញពីពោធិចិនតុងជាមួយតាមុយ ។ ដល់កំពង់ទួល គាត់ទិញចេកមួយស្និត ផ្លែម្នាស់មួយ ផ្ញើជូនម៉ែ ឪគាត់ ។ នាក់ទាំងពីនាក់បានខំដើរយ៉ាងលឿនមកដល់ភូមិដើមអំពិលពេលលោកទ្រង់បាត្រ ។

នៅផ្ទះលឹមបង ៗ គាត់មកប្រជុំគ្នា ។ ស្រី ៗ កោសក់ ពូស្វាយមីងពក ក៏បានមកជុំនៅផ្ទះនោះដែរ ។ ពូស្វាយឃើញលឹមមកដល់បានចុះទៅនិយាយលួងលោមថា ៖

មិនមែនតែយើងទេព្រាត់ប្រាស់នោះ...។ ពុក និងបង ៗ ឯងគ្មានប្រហែសទេ ។ ក្រោយដែលបានដឹងថាជន្លងនិងក្រហេងស្លាប់នឹងគ្រាប់បែក យើងបបួលគ្នាទៅភ្នំពេញភ្លាម ។ យើងខំពិនិត្យមើលសពទាំងបីច្បាស់ក៏ហែយកមកបូជាទៅវត្តបូទុម ។ មានគ្រួសារច្រើនណាស់មិនទាន់រកខ្មោចឃើញ ។ ថ្ងៃនេះ យើងបានប្រជុំគ្នាធ្វើបុណ្យរំលឹកគាត់ម្តងទៀត...។

ដំនឹងនេះបានធ្វើអោយលឹមធ្លាក់ទឹកភ្នែកមុខក្រៀមភ្លាម ។ គាត់បានឡើងទៅលើផ្ទះគោរពវិញ្ញាណក្ខន្ធ នៃបុគ្គលទាំងបីដែលនៅសល់ជាធាតុបីកញ្ចប់ដំកល់លើជើងពាន...។

បីថ្ងៃក្រោយមកមន្តលោកឆាន់បុណ្យខ្មោច តាង៉ែត នាងហេង បងប្រុស ស្រីលឹម និង ភ្ញៀវជិតឆ្ងាយបានត្រលប់ទៅផ្ទះរៀងខ្លួន ។ លឹមរក្សាកញ្ចប់ធាតុឪពុកម្តាយ និងគូសង្សារគាត់ ទុកលើធ្នើមុខកញ្ចប់ព្រះពុទ្ធរូប ដែលព្យួរនៅជញ្ជាំងក្បាលដំនេក ។

ព្រាត់ម្តាយ ព្រាត់ឪពុក ព្រាត់សង្សារគាប់ចិត្តធ្វើអោយលឹមក្រៀមក្រំ ធ្វើការមិនម៉ត់ចត់មាំទាំ ។ គាត់នៅផ្ទះមិនស្រនុក ដេកមិនលក់ដើរមិនសប្បាយ កញ្ចប់ធាតុលើក្បាលដំនេកបានដុតកំដៅគាត់អោយខឹងនឹងមេឃុំផាន់ និងបារាំង ជប៉ុន អោយខ្ពើម អោយស្អប់អំពើថោកទាបនៃសង្គ្រាមចក្រពត្តិប្លន់ប្រទេសជិះជាន់មនុស្ស ។

សេចក្តីសោកស្តាយនិងសេចក្តីក្រោធ បាននាំអោយលឹមនឹកឃើញពេលដែលគាត់ធ្លាប់រស់នៅជាមួយបុគ្គលដែលចាកស្ថានទៅ ។ វត្ថុទាំងប៉ុន្មាននៅក្នុងផ្ទះ ក្រោមផ្ទះ ក្រៅផ្ទះ ដូចជាមានវិញ្ញាណចេះនិយាយកំរើកចិត្តអោយឃើញអនុស្សាវរីយ៍ ។

ផ្គាក់ ដាវ លំពែង ដែលសៀតនៅជញ្ជាំងកណ្ដាល ដាស់លឹមអោយឃើញរឿងយប់មួយពេលក្មេងដេកលក់ មានចោរចង្រៃមកកំញើញឡើងប្លន់ផ្ទះគាត់ ។ យប់នោះតាង៉ែតគ្មានតក់ស្លុតកន្ត្រាក់លំពែងរត់ទៅទ្វារក្រោយ ហើយបានដោះចន្ទាស់បង្ហើបទ្វារឈរចាំចាក់ចោរ ។ នៅទ្វារមុខលឹមនិងយាយម៉ុកយាមចាំចោរ ។ លឹមកាន់ផ្គាក់ម៉ែគាត់កាន់ដាវ បើកទ្វារដោយក្លាហានស្រែកហៅចោរចង្រៃអោយឡើងផ្ទះ ។ ឃើញសេចក្ដីក្លាហាននៃម្ចាស់ផ្ទះដូចនេះ ចោរភ័យមិនហ៊ាននៅប្លន់បានដកខ្លួនរត់ទៅវិញបាត់ ។ អ្នកភូមិដឹងថាមានចោរប្លន់ ឆោឡោស្រែកហៅដាស់គ្នា ។ ខ្លះប្រដាប់លំពែង ខ្លះផ្គាក់ពូថៅ ខ្លះដាវ ខ្លះស្នា ចាត់គ្នាជាកងជាពួកដេញចោរពាលរត់ខ្ចាត់ខ្ចាយ ។ យប់នេះអ្នកភូមិស្រី ៗ និងក្មេង ៗ វេចបង្វិចសំពត់ ហិប ស្លា ផ្តិលទឹក កងក្រវិលមាសប្រាក់ចុះមកពួននៅកៀនជង្រុក ខ្លះដេកក្នុងទ្រុងគោ ។ ចំនែកប្រុស ៗ ចាត់គ្នាយាមគ្រប់មាត់ច្រក គ្រាប់ផ្លូវចូលភូមិឃ្លាំកុំអោយចោរចូលមកទៀត ។

ត្មោង ជន្លួញផ្ដៅលាបម្រ័ក្សណ៍ខ្មៅព្យួរនៅសសរទ្រូងល្វែងខាងក្រៅបានដាស់លឹមអោយឃើញរឿងវែងឆ្ងាយ ។ កាលនៅកុមារអាយុ ១២ ឆ្នាំ លឹមបានតាមម្ដាយគាត់ទៅកាត់ប្រហុកនៅច្បារអំពៅចុងស្ពានជ្រោយតាអោក ។ កុមារលឹមឃើញត្មោង ផ្ដៅនេះស្រលាញ់ពេញចិត្តចង់បានសូមទិញគេ ៗ មិនលក់អោយ ។ គេបបួលដូរនឹងអង្ករវិញ ។ លឹមមិនហ៊ានប្រាប់ម្ដាយគាត់លបលួចអង្ករពីកំប៉ុងទឹកដោះគោដូរយកត្មោងផ្ដៅ ។ ម្ដាយគាត់ជេរប្រទេចគាត់ជាខ្លាំងព្រោះខ្វះអង្ករដូរត្រីប្រហុក ។ មកដល់ផ្ទះ ឪគាត់បានបោះជន្លួញដែកគោលអោយ ។ បរទេះទៅណាមកណាលឹមយកត្រមោងនោះប្រើជានិច្ច ។

ហិបស្លាផ្តិលទឹក ចានចង្កៀងខ្លាញ់ មានរឿងនិយាយប្រាប់លឹមអោយឃើញពេលគាត់នៅជាមួយឪពុកម្ដាយគាត់ ។

លឹមមិនគ្រាន់តែព្រួយក្នុងការព្រាត់ឪពុក ម្ដាយគួសំលាញ់ទេ ។ គ្រាប់បែកអាមេរិចកាំងមិនគ្រាន់តែសំលាប់យាយម៉ុក តាង៉ែត នាងហេងទេ គ្រាប់បែកចក្រពត្តិបានសំលាប់គោគាត់បានកំទេចរទេះគាត់គ្មានសល់បន្តិច ។ លឹមចុះក្រ គ្មានរទេះ គ្មានគោប្រើ ។ តាង៉ែតបានខ្ចីបុលប្រាក់គេយកមកទិញស្រូវធ្វើអង្ករលក់ ។ បងគាត់បានចងការប្រាក់គេយកមកទិញស្រូវធ្វើអង្ករលក់ ។ បង់គាត់បានចងការប្រាក់ ពីអាចារ្យគឹមយកមកធ្វើបុណ្យបូជាខ្មោចឪពុកម្ដាយគាត់ ។

អាចារ្យគឹមវត្តជើងភូមិ ជាអ្នកចេះធម៌អាថ៌ បាលីគ្រាន់បើ ។ គាត់មានមេត្តាដល់ជីវិតសត្វ ។

គាត់មិនហ៊ានធ្វើអន្លង់ចាប់ត្រី ចិញ្ចឹមមាន់ ខ្វារក្តាម រកខ្យងដូចអ្នកភូមិខ្លះទេ ។ រាល់ថ្ងៃសីល គាត់ទៅវត្ត ហើយរាល់ព្រឹក គាត់បានដាក់បាត្រ ។ តាំងពីគាត់បានធ្វើអាចារ្យមក គាត់បានគ្មានសំចៃអង្គៀសប្រាក់សង់វិហារ សង់កុដិ ។ ល ។ គាត់បានទទួលសេចក្តីរាប់អានពីអ្នកភូមិគ្រប់គ្នា ហើយអុងប៉ាងថាវ ហ៊ាឡាំបាននាំកចិនធ្វើផ្កា ហើយបានទាំងសង់ខ្លោងទ្វារវត្តទៀតផង ។

ក្រៅពីឧបត្ថម្ភវត្ត អុងប៉ាងថាវ និងហ៊ាឡាំបានអោយលុយមកថៅកែចិនខ្មែរតូច ៗ បណ្តាក់ស្រូវ ស្ករ ។ ល ។ អាចារ្យគឹមក៏ត្រូវអុងប៉ាងថាវ និងហ៊ាឡាំ ផ្ញើរប្រាក់ទុកចងការអោយអ្នកភូមិដើមអំពិលដែរ ។ អ្នកភូមិណាខ្លះខាតអាចទៅខ្ចីពីអាចារ្យគឹម ហើយសងគាត់វិញជាស្រូវ ជាអង្ករ ជាស្ករ ជាស្រែជាគោ ជាកំលាំង ។ ល ។ ដោយវិធីប្រដាក់នេះ អុងប៉ាងថាវបានធ្វើជាថៅកែមួយធំនៅគោកចំបក់ ហើយអ្នកស្រុកម្តងមួយ ៗ បានធ្លាក់ខ្លួនទៅជាកូនបំនុលគាត់គ្រប់គ្នា ។

រាល់ថ្ងៃខែដាច់ អុងប៉ាងថាវ រឺ ហ៊ាឡាំបានមកវត្តជួបអាចារ្យ គឹមអោយកាន់បញ្ជីត្រឹមត្រូវ ហើយអោយខំទារប្រាក់បុលពីអ្នកជំពាក់ ។ និងអោយដាក់ផែនការ ទិញស្រូវ រឺ ប្រមូលស្ករកុំអោយអ្នកស្រែដឹកទៅលក់ឯភ្នំពេញទាន់ ។ អាចារ្យគឹមស្តាប់បង្គាប់អុងប៉ាងថាវគ្មានល្អៀង ។ ម្លោះហើយតែដល់រដូវច្រូត រដូវស្ករគាត់ខំដើរកាត់ភូមិ ទារពីអ្នកជំពាក់អោយអុងប៉ាងថាវ ។ ពិតមែនតែឃើញលឹមក្រគ្មានគោ គ្មានរទេះ ពិតមែនតែលឹមធ្វើស្រែមិនបាន អាចារ្យគឹមឃ្លាំងធម៌បានបង្ខំលឹមសងប្រាក់អុងប៉ាងថាវ ។ គាត់បានវែកញែកផ្លូវធម៌ ផ្លូវលោកប្រាប់លឹមថា ៖ " អន្ទិតឯងដឹងទេ ខ្មោចឪឯងបានយកលុយពីអញសន្យាថាសងជាស្រូវ បើគ្មានស្រូវសន្យាប្រគល់ស្រែថ្លុក ស្រែត្រពាំងដូចមានក្នុងសំបុត្រនេះស្រាប់ ។ អញដឹងថាឯងក្រដែរតែអុងប៉ាងគាត់មិនព្រមសោះ ។ ឯងត្រូវតែសងជូសគាត់ទៅ បើឯងមិនចង់អោយម៉ែឪឯងមានពៀរទៅជាតិក្រោយ ។ ឯងដឹងខ្លះហើយតាមផ្លូវធម៌បើអ្នកណាខ្ចីប្រាក់គេមិនសង អ្នកនោះត្រូវរងទុក្ខវេទនាទៅថ្ងៃក្រោយ ។ ឯចំនែកផ្លូវលោកវិញ គេត្រូវអូសស្រែ...។ ឯងកុំរឹងទទឹងអញមានសំបុត្រឪឯងស្រេច មានមេភូមិផាន់ជាសាក្សីស្រាប់ ។ សំបុត្រដីនៅឈ្មោះខ្មោចឪឯងទៀត ។ បើចង់ស្រួលឯងត្រូវប្រគល់ស្រែមក គង់ទៅដល់សាលាណាក៏វាមិនឈ្នះអុងប៉ាងថាវដែរ...។ ត្រូវរកលុយអោយបានមកបើមិនបានទេ អាទិត្យក្រោយនេះអុងប៉ាងថាវមកកាត់បញ្ជីនៅផ្ទះមេឃុំហើយ " ។

....

៩ សំបុត្រ

តាំងពីអុងប៉ាងថាវ អូសស្រែថ្លុក ស្រែត្រពាំងមក លឹមបានផ្លាស់របររកស៊ី ។ គាត់កាប់អុស រត់រ៉ឺម៉ក ជាន់អង្គរលក់ ។ គាត់ចុះឡើងព្រៃកន្ទោត ក្បាលថ្នល់ភ្នំពេញ ។ របរថ្មីបណ្តុះគំនិតថ្មី ។ ការរកស៊ីហាក់ចុះហាក់ឡើងគ្មានទីកំនត់ ស៊ីមិនឆ្អែត បានរុញអោយឃ្លាតពីភូមិដើមអំពិល ។ គំនិតប្តូរផ្តាច់លោះស្រែថ្លុក ស្រែត្រពាំង កេរខ្មោចម៉ែមកវិញបានរសាយ ។ មិនយូរប៉ុន្មាន គាត់ត្រូវលក់ដីភូមិអោយអុងប៉ាងថាវទៀត ។

មុនថ្ងៃប្រគល់ផ្ទះអោយអុងប៉ាងថាវ លឹមបានទៅលាលោកគ្រូសូត្រស្តាំវត្តត្បូងដែលជាគ្រូរបស់គាត់ ។ ពេលលឹមទៅលោកគ្រូត្រេចអរសួរថា ៖

អញបានផ្តាំតាមមេឃុំភូមិថាន់ អោយឯងមកជួបអញ ! ឯងដឹងទេ ?

ខ្ញុំព្រះករុណាមិនបានដឹងឡើយ ព្រោះរវល់ណាស់ ! បន្តិចក្បាលថ្នល់ បន្តិចព្រៃកន្ទោត...។ ហើយឥលូវលក់ផ្ទះអោយអុងប៉ាងថាវទៀត ខាតអស់២០០៖០០ ។ គាត់ដឹងថាឯងខ្វះគាត់ចេះតែវាយបន្ថោក...។

ឯងគិតទៅណា ?

ចេះតែដើរហើយ ! ទ្រាំនៅមិនបានស្រុកយើងនេះគ្មានស្រែធ្វើនោះ !

អញមានដំនឹងមួយប្រាប់ឯង ។ ឯងចាំទេឧបាសកខើចជើងនៅវត្តបាសក់ព្រះត្រពាំង ។ គាត់បានផ្ញើរសំបុត្រមកអញច្បាប់ ។ ឯងយកសំបុត្រនេះមើលចុះ ។

លោកគ្រូហុចសំបុតមកលឹម ។ បើកមើលឃើញសេចក្តីដូចតទៅ ៖

ភ្នំពេញ ថ្ងៃ ១ អាវរិល ១.៩៤៦

សូមថ្វាយបង្គំមកលោកបង

ខ្ញុំព្រះករុណាបានមកដល់ភ្នំពេញជិតពីរខែហើយ ។ ដោយរវល់ពេក ក៏មិនបានមជួបផ្ទាល់នឹងលោកបង ។ សូមផ្ញើរប្រគេនសំបុត្រនេះជាដំណើង ។

ដូចលោកបងបានជ្រាបហើយ ក្នុងពេលផាស៊ីសជប៉ុនចូលស្រុក ប្រជាជនខ្មែរទាំងមូលវេទនាតោយ៉ាកជាពន់ពេក ។ រាជការសៀមបានដណ្តើមយកខេត្តបាត់ដំបងពង្រាត់ខ្មែរអោយបែកគ្នា កូនព្រាត់ពីម៉ែឪ ប្អូនព្រាត់បង ប្រពន្ធបាត់ប្តី ។ ល ។

នៅក្នុងស្រុកកងទ័ពជប៉ុន បានចូលមកដេរដាសពាសពេញមកតំរួតលើកងទ័ពជប៉ុនបារាំងជញ្ជក់ឈាមញើសប្រជាជនខ្មែរ ។ រាជការពេលនោះបានបង្អត់អំបិល បង្អត់សំពត់ ។ ប្រជាជនដាំកប្បាសគ្មានអំនាចលក់ និងរវៃសំលីខ្លួនឯង ។ ភ្នាក់ងារថ្មី អ្នកចាប់កប្បាសបានដើររុករើលុកលុយឆែកឆេរចាប់លក់ពិន័យជាប្រាក់ រឺដាក់គុកដល់អ្នកត្បាញសំពត់គ្របដណ្តប់ខ្លួន ហើយមានកាប់កំទេចកំទីរហាត់ និងកីត្បាញ ។ រាស្ត្រគ្មានច្បាប់ត្បាញសំរាប់ប្រើខ្លួបឯង ប៉ុន្តែត្រូវទៅបើក សំលី គកប្បាស ពីសាលាស្រុកយកមករវៃត្បាញជាភ្នួយជូនរាជការវិញ ។ នារីត្បាញភាគច្រើនគ្មានបានថ្លៃឈ្នួលមួយសេន បានតែនឿយនឹងខាតពេលធ្វើស្រែចំការរបស់ខ្លួន ។

ក្នុងពេលនោះប្រជាជនខ្មែរ ស្ទើរគ្រប់គ្រួសារនៅគ្រប់តំបន់ក្នុងប្រទេសបានរុះបារដើម្បីនឹងបិទបាំងកេរខ្មាស ។ គ្រួសារខ្លះ មានសំពត់មួយបន្លាស់សំរាប់គ្នាបីនាក់ រឺបួននាក់ ។ បើប្រពន្ធនៅផ្ទះប្តីស្លៀកសំពត់ចេញទៅធ្វើការក្រៅផ្ទះ ។

ឯចំនែកផាស៊ីសជប៉ុនវិញ បានបង្ខំចាប់កេណ្ឌគូលីទៅធ្វើជួសជុលកន្លែងចំនតយន្តហោះដើម្បីធ្វើសង្គ្រាមផាស៊ីសមហាអាស៊ី ។ ប្រជាជនខ្មែរទាំងស្រីទាំងប្រុសបានត្រូវពួកសិកបារាំងជប៉ុនទុកដូចជារ៉ូងគោក្របី ត្រូវគេប្រើគ្មានដឹងយប់ថ្ងៃ ត្រូវគេកៀរចាប់យកទៅឆ្ងាយពីទីលំនៅរបស់ខ្លួន ។

លុះមកដល់ខែអុកតូប្រ៍ឆ្នាំទៅ កំលាំងប្រជាធិបតេយ្យ ក៏បានមានជ័យជនះលើពួកផាស៊ីសនៅគ្រប់សមរភូមិ ។ ប្រទេសខ្មែរយើងក៏ត្រូវរួចផុតពីក្រញាំផាស៊ីសជប៉ុនដែរ ។ តែសេចក្តីត្រេចអររបស់យើងមិនស្ថិតស្ថេរឡើយ ។

តាំងពីផាស៊ីសជប៉ុនបរាជ័យទៅនៅស្រុកយៀកណាមខាងត្បូង អាណានិគមនិយមបារាំងបាននាំទ័ពចូលមកប្លន់វិញ ។ ប្រជាជនយៀកណាមបានក្រោកឡើងតស៊ូយ៉ាងអង់អាចទល់នឹងពួកទមិឡបារាំង ។ ទាំងក្មេងទាំងចាស់ ទាំងស្រី ទាំប្រុសខ្លះប្រដាប់លំពែង ខ្លះពីងពង់ឬស្សីបានមូលគ្នាដូចខ្លួនមួយក្រោកឡើងវាយខ្មាំងបារាំងគ្រប់តំបន់ ។

ខ្មាំងបារាំងបានឆ្លងមកប្រទេសយើង ។ ដូចលោកបងបានជ្រាបហើយ វាចូលមកត្រួតគ្រប់

ក្រសួងរាជការវិញ ហើយវាបានចាប់ផ្ដើមចាប់ចងសំលាប់ប្រជាជនយើង ។ តែនៅមុខស្ថានការណ៍នេះ ប្រជាជនយើងមិនសុខចិត្តនៅធ្វើខ្ញុំបារាំងទៀតឡើយ ។ ប្រជាជនយើង បានក្រោកឡើងគ្រប់ជាន់ថ្នាក់តស៊ូវិញ ។ ការតស៊ូយើងលើកនេះវេទនាពីបាក ប៉ុន្តែយើងប្រាកដជាឈានទៅរកជ័យជំនះ ។ យើងត្រូវរួបរួមសាមគ្គីប្រជាជនយើងទាំងមូលនឹងត្រូវចងមិត្តជាមួយប្រជាជនវៀតណាម ឡាវ ដែលក្រោកវាយបារាំង ។

ចុងបំផុតសូមលោកបងអោយដំនឹងមកខ្ញុំព្រះករុណាផង តើនេនលឹមកូនសិស្សលោកបងនៅឯណា ? សឹក រឺ នៅ ? មានប្រពន្ធ រឺ នៅ ? សូមលោកបងប្រាប់អោយមកជួបនឹងខ្ញុំព្រះករុណាយ៉ាងប្រញាប់ ។

សូមលោកបងទទួលសេចក្ដីគោរពពីខ្ញុំព្រះករុណា ។

យឹម

លុះមើលចប់ លឹមបានប្រគេនសំបុត្រទៅលោកគ្រូ ។ បានសួរថា ៖

ឯងយល់ដូចម្ដេចសំបុត្រនេះ ? ឯងត្រូវទៅជួបយឹម ។ ឯងមុខជាដឹងរឿងរ៉ាវច្រើនទៀត ។ ឯងស្គាល់យឹមជាក់លាក់ទេ ?

... ស្គាល់ជាក់លាក់ណាស់ ។ ខ្ញុំព្រះករុណាហៅគាត់តែលោកគ្រូ ។ ហើយកុំតែជាប់ម៉ែឪចាស់ ៗ កុំអីមិនត្រលប់មកភូមិវិញទេ នៅជាមួយគាត់ឯបាស័កព្រះត្រពាំងរហូតស្រេច...។

យឹមពីដើមឈ្មោះរឿង ។ លោកគ្រូបានកាត់ ។ គាត់បានរៀនសាលាបារាំងដល់ថ្នាក់លេខមួយ រួចបានចូលធ្វើទាហានជើងក្រហមទៅច្បាំងស្រុកបារាំង នៅសង្គ្រាម ១.៩១៤ ១៨ ។ ក្រោយសង្គ្រាម យឹមបានលាចេញពីកងទ័ព ហើយបានចូលធ្វើកម្មករនៅប្រទេសបារាំង ។ គាត់បានរស់នៅស្រុកបារាំងបាន ៤ ៥ ឆ្នាំដែរ ហើយសរសើរស្មារតីសេរីភាពនឹងសមភាពប្រជាជនបារាំង ។ មកដល់ស្រុកខ្មែររបស់យើងវិញបានជាងពីរឆ្នាំយឹមត្រូវរាជការចាប់អោយធ្វើទាហានជើងក្រហមម្ដងទៀតពាក់ដោយ ។ កាលប្រជាជនយៀកណាមបះវាយបារាំងនៅកូសាំងស៊ីន បារាំងបានកេណ្ឌ

ខ្មែរអោយទៅបង្ក្រាប ។ យឹមត្រូវបារាំងបញ្ជូនទៅដែរ ។ អំពីឃោរឃៅរបស់កងទ័ពអាណានិគម បារាំងធ្វើអោយយឹមប្រឆាំងវិញជាច្រើន ។ មិនគ្រាន់តែមិនចាប់ធ្វើបាបប្រជាជនដូចទាហានបារាំងដែលច្រើនចាប់ស្រី កូនក្រមុំ សំលាប់កូនក្មេង ប្លន់យក មាសប្រាក់ យឹមបានជួយឧបត្ថម្ភដល់ប្រជាជនស្រុកស្រែចំការទៅវិញ ។ គាត់ទៅដល់មុនបារាំង កាលណាគាត់បានបើកផ្លូវអោយប្រជាជនរត់គេចយកទ្រព្យធនធានទៅលាក់ ។ យឹមធ្វើរបៀបនេះមិនបានយូរទេ ។ ក្រោយមកបារាំងវាពិនិត្យដឹង យឹមដឹងខ្លួនក៏បាននាំពួកគាត់រត់ តែបារាំងតាមបាញ់ខ្ចាត់ខ្ចាយ ។ យឹមម្នាក់ឯងបានគេចរួចហើយត្រូវរបួសយ៉ាងខ្លាំងនៅជើងឆ្វេង ។ ហេតុនេះហើយបានជាគាត់ដើរខ្ញើច ៗ ។ បារាំងរកគាត់មិនឃើញក៏បានលប់ឈ្មោះថាស្លាប់ ។ ក្រោយពីនេះយឹមបានទាក់ទងជាមួយអ្នកតស៊ូយៀកណាមជាច្រើននាក់ហើយគាត់ក៏បានប្រែឈ្មោះ លាក់ខ្លួនពួននៅបាស័កព្រះត្រពាំង ។ គាត់គ្មានទីលំនៅនឹងទេ ។ គាត់ផ្លាស់ឈ្មោះញឹកណាស់ ។ គាត់ជាមនុស្សល្អយុត្តិធម៌ពិត ។

ខ្ញុំព្រះករុណាស្គាល់តំលៃគាត់ពិតហើយ ។ កន្លះឆ្នាំនៅជាមួយគាត់ ខ្ញុំព្រះករុណាបាយល់ដឹងស្គាល់រឿងការបដិវត្តស្រុកធំ ៗ ...។

យឹមជាអ្នកចូលចិត្តដាស់ប្រជាជនណាស់ ។ ឯងត្រូវទៅជួបគាត់កុំខាន ។

ខ្ញុំព្រះករុណាចូលចិត្តណាស់ ។ គាត់សំនាក់នៅកន្លែងណាភ្នំពេញ ...។

គាត់សំនាក់ផ្ទះលោក ដួង នៅក្រោយវត្តបូទុមខាងជើងស្រះក្រោយជំនាក់មួយសង់ថ្មី ។ ឯងស្គាល់គាត់ហើយ មិនចាំបាច់យកសំបុត្រពីអញទេ ។

មិនចាំបាច់សំបុត្រទេ ។ ខ្ញុំព្រះករុណាស្គាល់គាត់ហើយ ។ តែខ្ញុំព្រះករុណាមកនេះមានបំនងមួយ ។ មុននឹងចេញពីភូមិយើងទៅ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមផ្ញើធាតុបីនឹងព្រះអង្គលោកគ្រូផង...។

ថារួចលឹមប្រគេនធាតុបីកញ្ចប់ទៅលោកគ្រូ លោកគ្រូហៅក្មេងយកទៅដាក់ក្នុងទូ ។ បន្ទាប់លោកមានពុទ្ធដីកា ៖

អន្ទិតឯងកុំអាលទៅណាវិញ ។ អញមានកិច្ចច្រើនផ្តាំផ្ញើឯងទៀត...។

....

១០ លាភូមិកំណើត

ព្រឹកថ្ងៃបន្ទាប់ថ្វាយបង្គំលាលោកគ្រូ ពេលថ្ងៃកំពស់ចុងឈើ នៅផ្ទះលឹមមានមនុស្សក្មេងចាស់មកជុំ ។ ពូស្វាយនិងមីពតបានមកជូនដំនើរអោយពរថា ៖

ទៅអោយបានសុខសប្បាយ ! រកស៊ីអោយប្រកប ឈ្នះមារសត្រូវ ! អើត ៗ ភូមិដើមអំពិលផង ! កុំចោលយូរពេក ! ។

តាមុយពិតតែនៅរហូតចុងភូមិខាងត្បូងក៏ខំឆ្លៀតមកជូនដំនើរផ្តាំផ្ញើរលឹមដែរ ។

ទៅខំរកស៊ីអោយមែនទែន ។ សន្សំលុយអោយបានច្រើនមកជាវ ថ្លុកស្រែត្រពាំងខ្មោចម៉ែឪឯងវិញ ។

អាចារ្យគឹមបានមកសូមទោសលឹមថា ៖ ពូខំនិយាយអុងប៉ាងថាវកុំអោយអូសស្រែឯងដែរតែគាត់មិនស្តាប់ ។ គាត់ប្រាប់ពូថា អោយឯងនៅផ្ទះនេះមួយខែទៀត ចុះគាត់មិនទាន់ដាក់ស្រូវភ្លាមទេ ។ ពូគ្មានអ្វីអោយឯងទេ ។ ពូបានតែក្រមាមួយនេះដែលមីងឯងទើបតែនឹងកាត់ពីកីម្សិលមិញអោយ ។ ហ៊ុយកទៅគ្រាន់នឹងដណ្តប់ផ្លាស់ងូតទឹក ។ កុំខឹងនឹងពូថាពូមិនជួយអ្នកភូមិយើងអោយសោះ ។

អ្នកយិនប្រពន្ធខ្មោចអន្ទិតអិនក៏បានមកតំអូញដែរ ។ រងកម្មមែនគូលីជប៉ុន ព្រាត់ប្រាសអស់ហើយ ។

លឹមមុខស្រងូតបានលាអ្នកមកជូន ។ គាត់លើអង្គរហើយកណ្តៀតបង្វេចមួយ ដើរចេញទៅជើងសំដៅទៅថ្នល់ខាងលិចភូមិចាំរទេះសេះ ។ ក្មេង ៗ រត់ស្រែតាមគាត់ ខ្លះជួយកាន់បង្វិច ខ្លះទៀតដណ្តើមថង់អង្ករ ។ មីងពត និងមីងអ៊ូប្រពន្ធអាចារ្យគឹម បានជូនមកថ្នល់ដែរ ។

កន្លះម៉ោងក្រោយរទេះសេះដឹកជ្រូកមួយមកពីត្បូងលឹមហៅជិះ ។ អ្នកជូនដំនើរបានស្រែកអោយពរម្តងទៀត ៖

ទៅអោយសុខសប្បាយ ! កុំភ្លេចភូមិយើង ! ឆាប់មកវិញ ។

លឹមបានអើតពីរទេះសេះលើកដៃស្រែកមកវិញ ៖ លាហើយសូមនៅអោយបានសុខសប្បាយ ។

រទេះសេះបរមកដើងដល់ក្បាលថ្នល់ ព្រែកឬស្សី ព្រៃត្នោត ស្ពានជ្រោយតាអោក...។ មកដល់ស្ពានកូនកាត់លឹមចុះពីរទេះ ដើរសំដៅទៅក្រោយវត្តបូទុមជ្រុងខាងជើងជាប់ស្រះក្នុងជំនាក់មួយសង់ថ្មីសួររក ផ្ទះលោកដួង ។ ឡើងចូលទៅក្នុងផ្ទះឈ្នួលមួយក្នុងរបងជំនាក់ លឹមបានឃើញឧបាសកខើចជើងអង្គុយនៅកំពុងតែមើលសៀវភៅម្នាក់ឯង ។ លឹមបានគួរសមជំរាបសួរ

សុខសប្បាយទេ ! ភ្លេចខ្ញុំហើយ រឺនៅលោកគ្រូ ?

បាទសុខសប្បាយទេ ! អញ្ជើញមកមានការអ្វី ?

ខ្ញុំឈ្មោះលឹមកូនសិស្សលោកគ្រូម៉ក់...។

អញ្ជើញអង្គុយមក ។ ម៉េចសុខសប្បាយទេ ? ។ លោកបងបានស្រួលព្រះអង្គទេ ខ្ញុំទន្ទឹងមើលតែផ្លូវប្អូន...។

លឹមបាននិយាយប្រាប់ភេទការណ៍ ក្នុងគ្រួសាររបស់គាត់ ។ យឹមបានជួយរំលែកទុក្ខ ហើយបានលួងលោមថា ៖

ការព្រាត់ប្រាស់នេះ គឺបណ្តាលមកពីសង្គ្រាមចក្រពត្តិ ។ បើកចង់ស្រួលចង់សុខទាល់តែយើងប្រឹង ។ ខ្ញុំចង់ពឹងប្អូនបន្តិច ។

ដល់ឃ្លានេះ យឹមឈប់និយាយ ។ គាត់អើតមើលឆ្វេងស្តាំចោលភ្នែកមើលនាឡិកាឃើញម៉ោង ១០ កន្លះ ។ បន្ទាប់មកគាត់និយាយ ត ៖

ខ្ញុំមានពេលខ្លីណាស់ថ្ងៃនេះ...។ ណ្ហើយខ្ញុំជំរាបអោយដឹងហើយទៅចុះ សូមប្អូនកុំប្រាប់នរណាអោយសោះ ។ ខ្ញុំចង់ពឹងប្អូនបន្តិច...។

ការធ្ងន់ រឺ ស្រាល ?

ប្អូនដឹងស្រាប់ហើយ លោកបងម៉ក់បានប្រាប់ប្អូនសព្វគ្រប់ហើយ បានជាអោយលោកប្អូនមក ។ ផ្ទះនេះមិនមែនជាផ្ទះខ្ញុំទេ ម្ចាស់ផ្ទះបានត្រូវជាប់ឃុំនៅគុក ហើយមួយខែទៀតនឹងត្រូវកាត់

ទោស ។ ដូងបានអោយដំនឹងមកតាមប្អូនម៉ឹងគាត់ថា ត្រូវតែរត់ចេញពីគុក ដើម្បីទៅរកគ្នាវាយបារាំង ។ ម៉ឹងប្អូនដូងទៅផងមិនទាន់បាន ព្រោះត្រូវអោយនៅរៀនទៀត ។ ខ្ញុំយល់ថាប្អូនបំពេញកិច្ចនេះបាន ។ ជាខ្ញុំផ្ញើរសំបុត្រហៅប្អូនមក តើប្អូនជូនដូងទៅស្វាយដូនកែវបាន រឺ ទេ ...។

ខ្ញុំមិនប្រសប់ទេ តែត្រេកអរនឹងបំពេញភារៈនេះ ។

ប្អូនជូនដល់ស្វាយដូនកែវត្រលប់វិញចុះ...

ខ្ញុំមិនត្រលប់វិញទេ ទៅរហូតជាមួយហើយ...។

ស្រេចតែជជែកគ្នាទៅថ្ងៃក្រោយចុះ ។ បើប្អូនយល់ព្រមដល់ថ្ងៃអាទិត្យពេលព្រឹកចូរប្អូនជួបម៉ឹងទាក់ទងជាមួយគ្នារកថ្នាំសង្កូវលុយកាក់ និងរើសថ្ងៃអោយបានស្រួល...

បាទ !

ម្យ៉ាងទៀតត្រូវរក្សាសំងាត់អោយមែនទែន កុំអោយបែកការ ខ្ញុំមួយអាទិត្យទៀត ក៏ត្រលប់ទៅស្រុកក្រោមវិញ ។

និយាយដល់ត្រង់នេះ នាឡិកាភ្លេងព្យួរនៅជញ្ជាំងបានទូងប្រាប់ថាម៉ោងដប់មួយខ្វះប្រាំ ។

យឹមក្រោកពាក់អាវស្លៀកខោបណ្ដើរនិយាយបណ្ដើរ ៖

ខ្ញុំស្ដាយណាស់ដោយពុំបាននៅជជែកយូរ ។ ខ្ញុំត្រូវខានមិនបានជួបបងខ្ញុំនៅផ្សារកាប់គោម៉ោង ១១ នេះ ប្អូនឯងនៅសំនាក់ឯណា ?

ខ្ញុំសំនាក់នៅវត្តលង្កា ។

បើដូចនោះអញ្ជើញទៅសិនចុះ ។ ដល់ស្អែកព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យមកជួបប្អូនម៉ឹងនៅកន្លែងនេះ ។ សូមប្អូនកុំអោយបែកការអោយសោះ ។

ថាចប់យឹមនិងលឹមចេញពីផ្ទះហើយ អ្នកទាំងពីរក៏បានលាគ្នា...។

....

១១ ផ្លូវថ្មី

ក្រោយខ្មាំងបារាំងចូលមកប្លន់ប្រទេសយើងវិញ ប្រជាជនខ្មែរយើងគ្រប់ជាប់ថ្នាក់ហើយ សំខាន់ប្រជាជនកសិករស្រីប្រុស ក្មេងចាស់បានក្រោកឡើងគ្រប់តំបន់ ។ នាម៉ឺន អ្នកជំនួញ សិស្សានុសិស្ស ព្រះសង្ឃ បានគ្រប់វិធីប្រឆាំង នឹងការជិះជាន់នៃខ្មាំងបារាំង ។

ពិតមែនតែពួកអាណានិគមនិយមបារាំង នឹងជ្រៀតជ្រែកចក្រពត្តិអាមេរិចកាំងបានប្រើកល ល្បិចល្បួងកំហែងដុតសំលាប់យ៉ាងឃោរឃៅ កំលាំងប្រជាជនខ្មែរបានរីកធំជាលំដាប់នៅគ្រប់ខេត្ត ក្នុងប្រទេស ។ ប្រជាជនបានជួយឧបត្ថម្ភគ្រប់ផ្លូវ ខ្លះអោយកូនទៅតស៊ូ ខ្លះជួយប្រាក់ជួយអង្ករ ខ្លះ ជួយថ្នាំ ខ្លះជួយបន់ព្រះអោយឈ្នះ ។ ល ។

ក្រោយដែល លឹម ជូនដូងទៅស្វាយដូនកែវបានប្រហែលជិតប្រាំឆ្នាំ ម៉ឹងបានប្រលងជាប់ ចេញពីវិទ្យាល័យ ហើយបានធ្វើការក្នុងរាជការ ។ នៅខែត្រព្រៃវែង ម៉ឹងបានស្គាល់គ្រួសារអ្នកពេទ្យ ណារី ។ គ្រួសារនេះបានរាប់អានម៉ឹងដូចសាច់ញាតិ ។ អ្នកគ្រូ គូ រស់ ប្អូនជីដូនមួយអ្នកពេទ្យណារី បានរាប់អានម៉ឹងយ៉ាងស្មោះត្រង់ហើយជិតស្និទ្ធ ។ ស្ទើររាល់ថ្ងៃអាទិត្យ រឺ ថ្ងៃបុណ្យ គ្រួសារ គូរស់ បានបបួលម៉ឹងទៅជួបជុំ បាយទឹក រឺ បបួលគ្នាដើរលេង ។

ល្ងាចអាទិត្យមួយខែចែត្រ ម៉ឹងនិងអ្នកគ្រូ គូរស់ អ្នកពេទ្យណារី និងគ្នាច្រើនទៀតបាននាំគ្នា ចុះទៅដើរលេងវាលប្រាំង ដើរយកខ្យល់អាកាស រកទិញចាប ។ អ្នកគ្រូគូ រស់ និងម៉ឹងបានជជែកគ្នា ជក់មាត់សើចយ៉ាងរីករាយ ខ្យល់អាកាសបានផាត់ច្រានអ្នកទាំងពីរអោយឃ្លាតឆ្ងាយដាច់ពីគេ ។ អ្នកគ្រូគូ រស់ បានផ្ដើមសួរថា ៖

ម៉ឹងឯងរៀនជំនាន់ណា ?

រៀនជំនាន់គូ រស់ឯង ។ យើងប្រលងសេហ្វទីហ្វីការធំ បន្ទប់ជាមួយគ្នា ។ ខ្ញុំបានខ្ចីក្រដាស ផ្តិត គូ រស់ឯងផង ហើយទាំងខំប្រឹងប្រជ្រៀតគេឯងជួយមើលឈ្មោះអោយ គូ រស់ ឯងទៀត...។

អរគុណហើយដែលបានជួយខំមើលឈ្មោះខ្ញុំនោះ ។ ចុះនៅវិទ្យាល័យពួនជ្រកកន្លែងណា ក៏ខ្ញុំមិនដែលប្រទះមុខម្ដងសោះ ។

ធម្មតាស្រី ៗ នៅវិទ្យាល័យស្គាល់រាបអាននិយាយរក តែអ្នករៀនពូកែ សូត្រមេរៀនបារាំង និងកូនលោកធំ ៗ អ្នករៀនខ្សោយកាន់កន្ទុយគេ ៗ មិនស្គាល់ទេ... ។

និយាយមិនត្រូវទេ ។ ក្រែងតែគេ ឯខ្ញុំ ៗ មិនប្រកាន់អ្នកខ្សោយ អ្នកពូកែឡើយ...។ ឈ្លើយ ឈប់និយាយពីរឿងនៅវិទ្យាល័យទៅ ។ ឥលូវ ម៉ឹងឯងមិនគិតរកគូស្រករទេ រឺ ?

អ្នកបងពេជ្រណារី បានប្រាប់ខ្ញុំថា ម៉ឹងឯងឧស្សាហ៍ទៅលេងផ្ទះលោកចៅហ្វាយណាស់ ។ ម៉េចពេញចិត្ត អាមុំ រឺ សុវណ្ណា ស្រលាញ់ណាមួយប្រាប់ខ្ញុំ ចូលចិត្តអាមុំកូនលោក រឺ សុវណ្ណាក្មួយលោក ។ បើមិនហ៊ាននិយាយខ្ញុំជួយ ។ ខ្ញុំតែពេញចិត្តនរណាហើយខ្ញុំជួយទាល់តែសំរេច...។

ខ្ញុំគ្មានគិតដូច គូ រស់ ឯងស្មានទេ ។ រឿងផ្ទះសំបែងស្រេច ម៉ែ ឪទុកដាក់ចុះ...។

ចង់អស់សំនើចណាស់ ស្រេចលើម៉ែឪ ! ខ្ញុំខុសម៉ឹងឯងស្រលះ ។ ខ្ញុំបើចូលចិត្តនរណា ខ្ញុំប្រាប់ម៉ែឪភ្លាម ។ តែម៉ឹងឯងអាល័យគិតតែផ្កាយលើមេឃ...។ ត្រូវចេះមើលផ្កាជិតខាងក្នុងរបងជាមួយផង ។

រាល់ព្រឹក ខ្ញុំបានបេះផ្កាម្លិះក្នុងរបងយើង ។ គូ រស់ ឯងមិនឃើញ រឺ ? ដែលឃើញខ្ញុំមើលផ្កាយស្រែកយំរកព្រះច័ន្ទអណ្តែតអណ្តូងពីអង្កាល់ ? បើខ្ញុំហៅរក ខ្ញុំហៅ គូ រស់ ឯងចំ ៗ តែម្តង...។

នេះបានចំ ! គ្មានចេះទាល់សោះតែម្តង ។ គ្មាននរណានិយាយឈ្មោះម៉ឹងឯងទេ ។ ខ្ញុំដើរលេងរាល់ល្ងាចជាមួយក៏មិនធុញដែរ...។ អាមុំចិត្តគេមិនដូចយើងទេ ។ គេមិនអើពើនយោបាយទេ គំនិតគេ ឆ្ងាយពីយើងណាស់ កុំទៅលេងនឹងគេញឹកពេក ។

ម៉ឹងបានមើលមុខអ្នកគ្រូ គូ រស់ គ្មានចេញស្តី ហើយបន្តដំនើរទៅមុខទៀត ។ បន្ទាប់មកអ្នកគ្រូហុចបារីទៅម៉ឹងនិយាយថា ៖

កាលពីថ្ងៃ ព្រហស្បត៏ ខ្ញុំស៊ីលៀងផ្លាស់លោកគ្រូសារ៉ុម ។ គេអោយបារី ខ្ញុំមិនជក់ ខ្ញុំនឹកឃើញម៉ឹងឯងក៏ទុកយកមកអោយ ខ្ញុំដាក់ជាមួយផ្កាម្លិះ ក្រអូបទេ...។

ក្រអូប ! ។ ម៉ឹងបានឆ្លើយហើយដើរបៃបគិតអ្វីផ្សេង ៗ ។ មួយស្របក់ក្រោយម៉ឹងបាននិយាយ ៖

គូ រស់ លីស្នូរកាណុងទេ ! ឃ្លើល ៗ រាល់នាទីតែម្តង ។ គេបាញ់គ្នានៅឯណា ! ប្រហែល

បាញ់គ្នានៅព្រំដែនព្រៃវែងទេ រឺ លឺថាភ្នំពេញដំរីជាសំបុកខ្មែរឥស្សរៈ ។ ខ្ញុំលឺថាពួកវាមានពេងចក្រ ផងនៅព្រំដែន ហើយលឺថាពួកបារាំងចូលមិនចុះទេ ។ ពីអាទិត្យមុន លឺថាកងទ័ពពោធិកំបោបាន ចូលមកដល់បន្ទាយព្រៃនគរដែលជាបន្ទាយស៊ីវត្ថា កាលបះវាយបារាំងជាន់មុន ។

ម៉ឹងឯងចូលចិត្តនិយាយរឿងឆ្ងាយណាស់...។ ខ្ញុំមិនចង់គិតរឿងអស់ទាំងនេះទេ តែនឹករឿង នេះពិបាកណាស់ ។ លឺថាគេជិតចាប់ទាហានផង រឺ ...។

ខ្ញុំបានដឹងថាបារាំងនិងអាមេរិចកាំង បានបង្ខំប៉ៅដាយអោយចេញច្បាប់ចាប់កូនវៀតណាម អោយចូលធ្វើទាហាន ។ ត្រង់ស្រុកខ្មែរយើងមិនទាន់ឃើញច្បាប់នៅឡើយ ហើយមិនដឹងថាបារាំង អាមេរិចកាំងដាក់ស្មៀតដូចស្រុកវៀតណាម រឺមួយទៀតក៏ដាក់ស្មៀតបោកបន្លំយ៉ាងណាទេ...។

វីរហើយបើដូចនោះអស់បានសុខហើយ បំនងយើងពីរនាក់យ៉ាងណាទៅ ?

បំនងអ្វី ?

ស្អប់តែធ្វើពើទៀត ! នៅតែមិនព្រមយល់ ។ បើមិនយល់ក៏ហីចុះ គេនិយាយថាម៉ឹងឯងជា មនុស្សត្រឹមត្រូវស្លូតហើយហ្នឹងណាស់ ។ ពូប្លុងតុងហ៊ឹមបានមកលេងផ្ទះខ្ញុំអាទិត្យមុននិយាយប្រាប់ ខ្ញុំថា ម៉ឹងឯងល្អនឹងអ្នកធ្វើការជាមួយណាស់ ហើយចេះការពារមិនអោយបារាំងរំលោភលើ ។ អ្នកធ្វើ ការនៅក្រសួងម៉ឹងឯង វៀតណាមក៏ដូចខ្មែរសរសើម៉ឹងឯងណាស់...។ គេបន់អោយតែម៉ឹងឯងឡើង ធ្វើនាយក្រសួងនៅខេត្តនេះដល់បារាំងទៅស្រុក ។

ខ្ញុំមិនសប្បាយនឹងធ្វើការទេ ។ គ្រាន់តែដើរទៅត្រង់ណាក៏មានពួកគិញដើរតាមដែរ ។ កាល ពីអាទិត្យមុន បារាំងចៅហ្វាខ្ញុំហៅខ្ញុំទៅកិនបន្ទោសថា ខ្ញុំមិនចេះធ្វើការ ។ ខ្ញុំបានឆ្លើយតបទៅវិញថា បើខ្ញុំគ្មានសម្ថភាពដេញខ្ញុំចោលទៅ ខ្ញុំមិនអង្វរទេ ។ បារាំងមើលមុខហើយសួរខ្ញុំថា ៖ ចង់ជាប់គុក ទេ ។ ខ្ញុំបានសួរវិញថា ៖ ខ្ញុំមានទោសអ្វី ។ បារាំងនៅស្ងៀម ។ មួយស្របក់ក្រោយគាត់ប្រាប់ខ្ញុំថា ៖ បើចង់សុខត្រូវចេញពីស្រុកខ្មែរព្រោះគិញប៉ងចាប់ ។ ធ្វើនយោបាយមិនបានទេនៅស្រុកខ្មែរមិនដូច ស្រុកបារាំងឡើយ ។ អាទិត្យមុន ខ្ញុំបានដាក់ពាក្យមួយសូមផ្លាស់ទៅភ្នំពេញប៉ុន្តែបារាំងមិនបាន ឆ្លើយ...។

ខ្ញុំមិនចង់អោយម៉ឹងឯង ផ្លាស់ទេ ។

នៅទីនេះយូរទៀតមិនបាន ។ ខំៗ មានរឿងធំជាប់គុកឥតប្រយោជន៍...។

ម៉ឹងឯងមិនធុញទ្រាន់នឹងផ្ទះសព្វថ្ងៃ រឺ ? អ្នកបងពេជ្រ ណារី គាត់ចិត្តបានណាស់ ។ ពិតមែនតែគាត់មិនទាន់មានផ្ទះសំបែង តែគាត់ស្គាល់ចិត្តថ្លើមយើងណាស់ ។ គាត់ទុកម៉ឹងឯងដូចប្អូនបង្កើត...។

នៅក្នុងពួកបារាំងខូចខ្លួន ។ ឃើញតែបៀ ឃើញតែសំនូក ឃើញតែស្រា ឃើញតែស្រី ឃើញតែយសសក្តិ៍ ឃើញតែត្បូងទាំងគ្រាប់...។ យ៉ាងយូរមួយអាទិត្យទៀតខ្ញុំផ្លាស់ហើយ ។ តែខ្ញុំមិនភ្លេចចិត្តថ្លើម គូ រស់ ឯងចំពោះខ្ញុំទេ ។ ខ្ញុំកត់ទុកមិនភ្លេច ។

ឃ្មើល ! ស្នូរកាណុងញាប់រន្ថាន់ បានបង្អាក់ម៉ឹងអោយឈប់និយាយ ។ ម៉ឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ហើយចាប់និយាយ ត ៖

ថ្ងៃនេះកាណុងបាញ់ញាប់តែម្តង... ។ តែលឺស្នូរកាណុង ខ្ញុំនឹងដល់បងខ្ញុំណាស់ ។ កាលខ្ញុំនៅវិទ្យាល័យ បងដូងបានជាប់គុក ។ គាត់បានរត់ចេញពីគុក ។ តាំងពីនោះមកខ្ញុំមិនដែលបានដំនឹងពីគាត់ម្តងសោះ ។ ខ្លះថាគាត់ធ្វើឥស្សរះ ខ្លះថាស្លាប់ ! ខ្លះថានៅសៀម ! ឱកាសណានឹងបានជួបគាត់ !

ខ្ញុំលឺថាឈ្មោះ នូ ដូង ធ្វើមេឥស្សរះ តំបន់កញ្ជ្រោចហ្នឹង រឺ បងម៉ឹងឯង ?

ប្រហែលជាគិញបារាំងបានដឹងថា បងខ្ញុំនៅតំបន់នេះហើយមើលទៅ បានជាបារាំងចៅហ្វាខ្ញុំប្រាប់អោយខ្ញុំចេញពីស្រុកខ្មែរកុំនៅនាំមានគ្រោះថ្នាក់ ។

និយាយដល់ត្រឹមនេះម៉ឹងឈប់ ។ គាត់ហូតកូនក្រដាស់ទក់មួយមើលមានសេចក្តីថា ៖

មកដល់ប្អូនសំលាញ់ !

បងមានសេចក្តីត្រេកអរដោយដឹងថា ប្អូននៅជិតបងជាពន់ពេក ហើយបានដឹងថាប្អូនសុខសប្បាយជាទេ ។ ឯចំនែកបងវិញ បានចេញពីប្រទេសសៀមហើយឆ្លងមកដល់តំបន់បូព៌ាទិសនេះបួនខែហើយ ។ ប្រទេសសៀមចង្អៀតណាស់ ព្រោះចក្រពត្តិអាមេរិចកាន់កាប់ ។

ការតស៊ូរបស់ប្រជាជនយើង បានកើនរីកធំនៅគ្រប់ខែត្រ តែការបុករុករបស់ខ្មាំងក៏កាន់តែខ្លាំងឡើងដែរ ។ អាណានិគមនិយបារាំងនឹងជ្រៀតជ្រែកអាមេរិចកាំងបានចាត់តាំងពួកចោរជា

ច្រើនក្រុមអោយក្លែងខ្លួនថាជាពួកតស៊ូ ។

ការតស៊ូរបស់យើងពិបាកវេទនាយូរអង្វែង ប៉ុន្តែប្រាកដជាមានជ័យជំនះ ។

ចុះបំផុតជំរាបម៉ែ ឪ ព្រមទាំងមាមីងបង ៗ ទាំងអស់គ្នាផងថា បងបានសេចក្តីសុខសប្បាយជាទេ ហើយទាល់តែបានសន្តិភាព ឯករាជ្យ ប្រជាធិបតេយ្យបានត្រលប់មកវិញ ។

បងលាហើយ

ដួង

មើលសំបុត្រនេះចប់ ម៉ឹងបត់ទុកវិញដើរគ្មានស្តី ។ អ្នកគ្រូ គូ រស់ បានសួរ ៖

ម៉ឹងឯងមានរឿងអ្វី ? ខ្ញុំជ្រុលសំដីទៅលើ រឺ ? ប្រាប់ខ្ញុំផង ក្រែងខ្ញុំជួយបានខ្លះ ។ សំបុត្រអាម៉ុំ និយាយស្អី ?

មិនមែនដូចនេះទេ ។ គូ រស់ ឯងជានារីគាប់ចិត្តរបស់ខ្ញុំ ។ តែ... ។ តែ...។ ណ្ហើយខ្ញុំមិននិយាយទេ ។ ថ្ងៃស្អែចាំដឹង ឥលូវយើងមើលទេសភាពវាប្រាំងម្តងវិញ ។ បើសំលេងខ្ញុំបានខ្ញុំរាប់ដើមឈើ រាប់ចាបដែលហើរទាំងហ្វូង ៗ នៅប្របព្រៃអោយ គូ រស់ ឯងស្តាប់...។

អា រស់ ៗ (សំលេងមួយបានហៅ)

គូ រស់ អ្នកបងពេជ្រ ណារី គាត់ស្រែកហៅយើងហើយ ។ តស់យើងដើរទៅរកគាត់ ។

អ្នកទាំងពីរបានបណ្តើរគ្នាដើរ មករកអ្នក ពេជ្រណារី ហើយម៉ឹងបាននិយាយ ត ៖

ខ្ញុំចាំស្អែកមិនបានទេ ! គូ រស់ ដឹងទេស្អែកនេះ !

មានរឿងអ្វីចំលែក ?

ស្អែកនេះម៉ែខ្ញុំមកលេង ។ ព្រឹកស្អែកខ្ញុំ ត្រូវទៅមើលការអូរាំងអូវ...។ គូ រស់ ឯងមើលថែទាំគាត់ផង ។

ដំនឹងនេះបានធ្វើអោយអ្នកគ្រូ គូ រស់ សើចសប្បាយ លាន់មាត់ប្រាប់ទៅអ្នក ពេជ្រណារីថា ៖

គ្រាន់តែទៅមើលការអូរាំងអូរ ហើយស្នែកអឹំអញ្ជើញមកក៏ម៉ឹងខ្វល់ដែរអ្នកបង...។

សូមអ្នកបងទទួលពាក្យគាត់ផង ហើយសូមកុំអោយគាត់ពិបាកចិត្តពេក

ម៉េចខែពីសាខ រឺ កត្តិក ។ អាសាធទៅកុំអោយយូរពេក ។ (អ្នកពេជ្រណារីបានជួយត្រេកអរ)

កុំថាមួយថ្ងៃ គង់តែមួយខែ ប្រាំខែ ក៏ខ្ញុំអាចមើលគាត់បានដែរ ។ (អ្នកគ្រូ គូ រស់ បានឆ្លើយញញឹមដាក់ម៉ឹង) ។

អរគុណនឹងសំដីនេះណាស់ ។ តស់យើងល្មមទៅផ្ទះថ្ងៃលិចហើយ... (ម៉ឹងបានតឿន) ។

អ្នកដើរកំសាន្តទាំងអស់ បាននាំគ្នាមកផ្ទះវិញ ។ អ្នកគ្រូ គូ រស់ បានចូលដើងក្រានចៀនចាប...។ ម៉ោង ៨ គេបាយរួចម៉ឹងបានលាទៅផ្ទះគាត់ ។

ដល់បន្ទប់ ម៉ឹងបានរៀបចំកំនាត់អង្រឹងភួយមុង ។ បន្ទាប់មកគាត់អង្គុយលើកៅអីមុខតុទាញបារី ដែលអ្នកគ្រូ គូ រស់ អោយមកជក់ រួចទាញដងប៉ាកាសរសេរថា ៖

គូ រស់ ស្ងួនភ្ងាបងសូមលា គូ រស់ពុំងាររនៅអោយសុខ
កុំព្រួយបារម្ភនាំកើតទុក្ខ នៅអោយបានសុខខំធ្វើការ ។
បងទៅតស៊ូដេញពួកខ្មាំង បារាំងអាមេរិចចក្រពត្រា
ព្រោះបើនៅយូរឃើញខកការ ចូលក្នុងបន្លាអន្ទាក់វា ។
ស្ថានការណ៍ស្រុកយើងរឹតចង្អៀត ខ្មាំងវាចេញស្មៀតគ្រប់កលការ
ចូលមកជ្រៀតជ្រែកប៉ងប្រាថ្នា ចាប់កៀបចាប់កៀររើសពលរេហ៍ ។
ឯករាជ្យក្លែងក្លាយចាប់ទាហាន បើយើងមិនហ៊ានរកផ្លូវទេ
មុខតែយើងស្លាប់ចោលកេរ្តិ៍ រក្សាពួកគេអោយបានខ្ពស់ ។

បងលា គូ រស់ ដោយអាក់អួល ចិត្តបងរមួលនឹក គូ រស់

តែទ្រាំនៅទៀតឃើញមិនរស់ បងលា គូ រស់ ឃ្លាតទៅឆ្ងាយ ។

គូ រស់នៅអោយគួរខំប្រឹង កុំនឹកទន្ទឹងទៅឯនាយ

ព្រោះការតស៊ូនៅវែងឆ្ងាយ ចក្រពត្តិមិនងាយចុះចាញ់វ៉ា ។

គូ រស់ប្អូននៅខំធ្វើការ ពង្រឹងស្មារតីអោយបានក្លា

កុំផ្អែកកុំពឹងលើវាសនា ត្រូវប្តេជ្ញារក្សាសិទ្ធិ ។

បងចេញទៅមុខខំប្រឹងឆ្ការ តស៊ូតវ៉ាទាមទារសិទ្ធិ

បងនឹងមកហៅរស់វរមិត្ត ចូលទៅរួមមិត្តជួយតស៊ូ ។

ម៉ឹង

សរសេរចប់ ម៉ឹង មើលហើយមើលទៀត ។ ដល់ម៉ោង ៩ មនុស្សប្រុសពីរនាក់បានចូលក្នុងបន្ទប់ម៉ឹង ។ ភ្ញៀវម្នាក់បានខ្សឹបប្រាប់ម៉ឹងថា " ដល់ពេលហើយយើងត្រូវទៅ " ។ ម្នាក់ទៀតបានយកកំនាត់អង្រឹងភួយមុង...។ ម៉ឹងបានច្រកសំបុត្រក្នុងស្រោមហើយដាក់ក្រោមពូក ។ បន្ទាប់មកគាត់ក៏បានចេញទៅតាមមនុស្សពីរនាក់នោះ...។

....

១២ សន្តិភាព

ការតស៊ូប្រជាជនខ្មែរ វៀត ឡាវ បានជ័យជាលំដាប់ ។ សាមគ្គីរវាងប្រជាជនទាំងបីបានរីករាល់ថ្ងៃ ។ ប្រជាជនស្នេហាសន្តិភាពសាកលលោកបានជួយឧបត្ថម្ភដល់ការតស៊ូប្រជាជនយើង ។ ប្រជាជនបារាំងក៏បានប្រឆាំងជាខ្លាំងនឹងសង្គ្រាមនៅឥណ្ឌូចិន ។

នៅខែធ្នូ ១៩៥២ នៅវៀនធានីប្រទេសអូទ្រីសសមាជប្រជាជនសាកលលោកដើម្បីសន្តិភាពប្រជុំប្រតិភូ ១០០ ប្រទេសបានធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តមួយបង្ខំរដ្ឋាភិបាល ចក្រពត្តិបារាំងអោយឈប់ជិះជាន់ប្រទេសខ្មែរ វៀត ឡាវ នឹងអោយប្រទេសទាំងបីបានឯករាជ្យសន្តិភាព ។

បន្ទាប់ពីនេះ មានការប្រជុំមហាអំនាចទាំងបួននៅក្រុងប៉ែរឡាំងពីភាក្សាដោះបញ្ហាឯកភាពអាឡឺម៉ង់ ។ ក្នុងពេលប្រជុំដើមឆ្នាំ ១៩៥៤ លោកម្ញូឡូតូ រដ្ឋមន្ត្រីបរទេសសូវៀតបានស្នើអោយមានសន្និសីទនៅ សឺណែវ ដើម្បីដោះបញ្ហាឥណ្ឌូចិន និង កូរ៉េ ហើយអោយមានចិនកុំមុយនីសចូលប្រជុំផង ។

សេចក្តីស្នើលោកម្ញូឡូតូ ព្រមនឹងការឧបត្ថម្ភប្រជាជនស្នេហាសន្តិភាពសាកលលោកព្រមនឹងកំលាំងប្រជាជនយើង ប្រឆាំងទល់នឹងអាណានិគមនឹងចក្រពត្តិនិយមបានអោយមានសន្និសីទនាក្រុង សឺណែវ ដែលចាប់ធ្វើពីថ្ងៃ ២៦ មេសា រៀងរហូតមកដល់ថ្ងៃ ២១ កក្កដា ១៩៥៤ ។ សន្និសីទបានសំរេចអោយជ័យជំនះមួយយ៉ាងទំហំមកប្រទេសខ្មែរ ឡាវ វៀតណាម អោយបានសន្តិភាពឯករាជ្យបោះឆ្នោតតាមបរបៀបប្រជាធិបតេយ្យ ។

កិច្ចព្រមព្រៀង សឺណែវបានធ្វើអោយប្រជាជនខ្មែរ ឡាវ បារាំង វៀតណាម និងប្រជាជនស្នេហាសន្តិភាពសាកលលោកត្រេកអរជាខ្លាំង ។ តែកិច្ចព្រមព្រៀងនេះធ្វើអោយពួកល្មោភសង្គ្រាមនេះតោឡោជាខ្លាំងដែរ ។ ចក្រពត្តិអាមេរិចកាំងក៏បានទូងស្គរស្រែកហៅមិត្តភ័ក្តិ និងដៃជើងរបស់គេអោយបង្កើតអង្គការសង្គ្រាមសេអាតូភ្លាម ហើយបោកបំភ័យគំរាមខ្មែរយើងអោយចូលធ្វើជាកូនទាហានរបស់គេ ។

ដោយកិច្ចព្រមព្រៀង សឺណែវ សូរសព្ទកាំភ្លើងតូចធំទាំងប៉ុន្មានបានឈប់លឺ ។ គ្រួសារប្រេកប្រេកបាក់ជិត ១០ ឆ្នាំបានជួបជុំគ្នាវិញខ្លះ ។ ម្តាយបានឃើញកូន ប្រពន្ធបានជួបប្តី ។ ល ។

មួយម្ដង ៗ ប្រជាជនដែលត្រូវកៀរបានវិលត្រលប់ទៅភូមិចាស់វិញ ។ មួយម្ដង ៗ ខ្មែរតស៊ូតែលប់ចូលមកពីគ្រប់ទិសនៃប្រទេសខ្មែរ ។ ឈ្លើយសឹកទាំងសងខាងក៏ត្រូវបានដោះលែង អ្នកជាប់គុកព្រោះតស៊ូនៅក្នុងបន្ទាយប្រមូលផ្ដុំកំពង់ចាមក៏ត្រូវបានលែង ។

លឹមដែលបានជូនដូងទៅស្វាយដូនកែវ ក៏បានត្រលប់មកភូមិអំពិលវិញ ។ អាចារ្យគឹមពូស្វាយ មីងពតអ្នកឃិន មីងអ៊ូ ត្រេកអរក៏ស្ទុះទៅទទួល ហើយលាន់មាត់គ្រប់គ្នាថា " កុំទៅណាវិញ ។ យកស្រែពូមីងខ្លះធ្វើទៅ...។

ជាដំបូងលឹមបានទៅវត្ត បង្សុកូលរំលឹកវិញ្ញាណក្ខន្ធ យាយម៉ុក តាង៉ែត នាងហេងព្រមទាំងមិត្រគាត់ច្រើនទៀតដែលបានចាកឋានក្នុងការតស៊ូ ។ លោកគ្រូម៉ក់សូត្រស្ដាំបានជួយជ្រុំជ្រែងបុណ្យបង្សុកូលយ៉ាងឧឡារិក ។

សឺឡែវសន្តិភាព ក៏បានបើកអោយពូផាន់ត្រលប់មកឃុំគោកចំបក់វិញ ។ គាត់ចេញចូលពីភូមិមួយទៅ ភូមិមួយដើរពន្យល់ប្រជាជនថា ៖

អាលឹមក្បត់ជាតិមកហើយ ។ វាមុខជាជាប់គុកមិនខានទេ ។ កុំស្ដាប់ កុំជឿវានិយាយអោយសោះ ។ ពួកវាស្អីក៏ សឺណែវ ដែរ ។ ម៉ូ ៗ លឺតែពង្រឹងពង្រីក ឯករាជ្យ អព្យាក្រឹតសន្តិភាព ។ លឺថាកិច្ចព្រមព្រៀងយោធាខ្មែរអាមេរិចអាក្រក់ ។ ចូរកុំស្ដាប់វាអោយលង់ខ្លួន តាមវាតិចថាផាន់មិនប្រាប់ ។ កុំបោះឆ្នោតអោយពួកវាអោយសោះ...។ សុទ្ធតែអាក្បត់ជាតិ អាកុំមុយនីស ។ ព្រោះតែវាបំផ្លាញជាតិដូចនេះហើយបានជាបេក្ខជន ពួកវានៅកំពង់ចាមត្រូវចាប់ឃុំ ។ អាលឹមគង់តែដល់វេនចូលគុកទេ...។ ពួកវានេះហើយដែលដុតត្រាបញ្ជីឃុំយើង ហើយបានព័ទ្ធបាញ់ខ្ញុំនិង ប៉ូលីសជា នៅទួលគោកត្រស់...។ ពួកវានេះហើយដែលបានដេញខ្ញុំអោយរត់ចោលតំនែងមេឃុំរត់ទៅពួននៅភ្នំពេញ...។

សឺណែវសន្តិភាពបានបំភ្លឺប្រជាជនខ្មែរអោយភ្ញាក់ អោយយល់នយោបាយក្នុងស្រុកនិងក្រៅប្រទេស ។ ឆន្ទៈ សន្តិភាព និង អព្យាក្រឹតភាពបានចាក់រាល់នាទីយ៉ាងជ្រៅទៅក្នុងមហាជន ។ ស្រីបាន មានសិទ្ធិដូចបុរស ។ អ្នកស្រុកនៅឃុំគោចំបក់បានភ្ញាក់រលឹកស្រលាញ់នយោបាយអព្យាក្រឹតនិងចេះរួបរួមគ្នាពិភាក្សាពីការបង្កើតសហករណ៍នៅក្នុងឃុំ ។ ពូផាន់បន្ទោស ជេរស្ដីលឹមដូចម្ដេច ក៏ប្រជាជនលែងជឿហើយមានខ្លះទៀតហ៊ានខ្វាស់ពូផាន់អោយទាល់ម្ដង ៗ នៅកណ្ដាលវត្តលោក ។

កំលាំងប្រជាជនស្អប់ខ្ពើមប្រឆាំងចក្រពត្តិនិយមអាមេរិចកាំង បានខ្ទប់មាត់ពូផាន់ព្រមទាំងបង្ខំគាត់អោយចេះនិយាយតាមអ្នកភូមិខ្លះផង ។

យើងត្រូវរួមសាមគ្គីគ្នា យើងត្រូវបំភ្លេចរឿងដើមចោល លឹមឯងខុសខ្លះ ពូក៏ខុសខ្លះ ។ យើងឈប់ជេរគ្នា ។ ពួកលឹមឯងមិនឈរឈ្មោះធ្វើបេក្ខជនសភាខេត្រទេនៅឃុំយើងនេះ...។ លឹមឯងជួយមែនទែន ។ តែលោកហុងឈ្នះស្រេចហើយ ។ គាត់ប៉ិនអែបជើងគេណាស់ កាលជប៉ុនគាត់ស្អិតជាមួយជប៉ុន ហើយឥលូវបែបត្រូវជាមួយអាមេរិចកាំងណាស់...។ ជាដាច់ខាតពូប្រឆាំងនឹងនយោបាយអាកាំងដែលអូសទាញយើងចូលសេអាតូ...។

តែចំពោះអ្នកគ្រូ គូ រស់ សីណែរបានអោយអ្នកអរព្រួយបារម្ភលាយចំរុះគ្នា ។ មុឹងដែលបានលាអ្នកទៅមិនឃើញត្រលប់មកវិញសោះ ។ ម៉ែ ឪ មុឹងបានចាំយូរឆ្នាំ ពីរឆ្នាំអស់សង្ឃឹមក៏ប្រាប់អ្នកគ្រូ គូ រស់ កុំអោយនៅចាំមុឹងទៀត ។ តែអ្នកគ្រូ គូ រស់ មិនបានដាច់ចិត្តភ្លាមទេ ។ អ្នកចេះតែនឹកចេះតែមើលសំបុត្រមុឹងដែលបានទុកអោយអ្នក កាលល្ងាចចេញទៅ ។ អ្នកដើរស៊ើបសួរដំនឹងមុឹងរាល់ថ្ងៃ រាល់ខែ...។ ឆ្នាំ ១៩៥៥ កន្លង ឆ្នាំ ១៩៥៦ មកដល់ ។ សាមគ្គីភាពរវាងប្រជាជនខ្មែរបានចំរើន ។ នយោបាយអព្យាក្រឹត ប្រជាជនខ្មែរបានលើទង់ជាតិខ្មែរអោយល្បីល្បាញសកលលោក ។ ចក្រពត្តិនិយមអាមេរិចកាំងប្រឆាំងហើយ ដើរគ្រប់មធ្យោបាយជ្រៀតជ្រែកបំបែកខ្មែរអោយបែកសាមគ្គីរវាងបក្សនិងបក្ស រវាងសមាជិកនិងសមាជិកក្នុងបក្ស ។ ប្រទេសកុំមុយនីស បានជួយឧបត្ថម្ភនយោបាយអព្យាក្រឹតខ្មែរ ។ ប្រទេសសហភាពសូវៀត ប៉ូឡូញ ឆេកូស្លូវ៉ាគី " យូគូស្លាវី " បានទទួលតំនាងប្រជាជនខ្មែរហើយបានរៀបចំដាក់ទូតទៅវិញទៅមក ។ សេចក្តីអស់សង្ឃឹមបានទុកកន្លែងអោយសេចក្តីសង្ឃឹម ។ អ្នកពេជ្រណារីបងជីដូនមួយអ្នកគ្រូ គូ រស់ បានដល់គូ ។ បុណ្យអាពាហ៍ពិពាហ៍បានរៀបចំធ្វើដោយរីករាយនៅខែពិសាខ ។ នៅថ្ងៃព្រឹកចូលរោងមនុស្សម្នាក់បាននាំសំបុត្រមួយច្បាប់មកជូនអ្នក ពេជ្រណារីមានសេចក្តីថា ៖

សូមគោរពអ្នកបងណារី

ខ្ញុំស្តាយជាខ្លាំងដោយមិនបានមកការអ្នកបងនៅថ្ងៃនេះ ។ សូមផ្ញើសំបុត្រនេះជូនពរអ្នកបងអោយបានប្រកបតែសេចក្តីចំរើនគ្រប់ប្រការ ។

មុឹង

សំបុត្រនេះបានធ្វើអោយថ្ងៃចូលរោង កាន់តែរីករាយសប្បាយទ្វេទៀត ។ អ្នកគ្រូ គូ រស់ អ្នកពេជ្រណារី ម៉ែ ឪ ម៉ឹងបានចោមរោមអ្នកនាំសំបុត្រសួរដំនឹងពីម៉ឹង ។ អ្នកនាំសំបុត្របានអោយការថា ៖

" ពីរខែក្រោយចេញពីព្រៃវែង ម៉ឹងបានឡើងទៅចលនានៅស្ទឹងត្រែង ។ ក្នុងការប្រតិបត្តិការគាត់បានជួបប្រយុទ្ធយ៉ាងខ្លាំងនឹងកងទ័ពបារាំង ។ ម៉ឹងត្រូវរបួសដៃឆ្វេង ហើយសព្វថ្ងៃនេះកំបុតដៃម្ខាង ។ ឥលូវគាត់នៅបង្កើនផលស្រុកលើ...។

ដំនឹងនេះបានពង្រីកមុខអ្នកគ្រូ គូ រស់ ធំជាងគេ ។ អ្នកគ្រូបានជជីកសួរអ្នកនាំសំបុត្រសព្វគ្រប់ហើយស្នើឡើងទៅជាមួយទៅជួបម៉ឹង ។ អ្នកនាំសំបុត្របានឃាត់ហើយសូមអោយអ្នកគ្រូសរសេរសំបុត្រទៅវិញ ។

អ្នកគ្រូ គូ រស់ បាននឹកអនុស្សាវរីយ៍គ្រប់សព្វ ហើយសរសេរសំបុត្រមួយផ្ញើទៅម៉ឹងថា ៖

ម៉ឹងភ្លេចគូ រស់ហើយ រឺ នៅ ចិត្តខ្ញុំមូលទៅម៉ឹងមិនភ្លេច
សំបុត្រក្រោមពូកខ្ញុំមើលរេច លាក់ទុកមិនភ្លេចក្នុងហោប៉ៅ ។
មើលញឹកវែងនឹកថែមចង់ជួប ចង់រួមចង់រូបចង់តាមទៅ
តែដោយមិនដឹងម៉ឹងដើរទៅ ជ្រកនៅព្រៃភ្នំរនាមណា ។
ទើបតែថ្ងៃនេះបានដំនឹង ថាម៉ឹងបាក់ដៃឆ្វេងពិការ
តែនៅដៃស្តាំគ្រាន់កាប់ឆ្ការ បង្កើនផលានៅស្រុកគេ ។
សូមម៉ឹងកុំព្រួយរឿងបាត់ដៃ ប្អូននៅអាល័យហើយសរសើរ
ស្រលាញ់ម៉ឹងឯងគ្មានអ្វីស្មើ ហើយខ្ញុំសូមស្នើម៉ឹងមកផ្ទះ ។

គូ រស់

រំលងមួយខែក្រោយអ្នកគ្រូ គូ រស់ បានទទួលសំបុត្រមួយច្បាប់មកវិញ ៖

គូ រស់ស្ងួនភ្ងាបងសែននឹក បងសូមរំលឹកគូ រស់ខ្លះ
សឺណែរសំរេចជ័យជំនះ ទំហំធំណាស់លើក្រដាស់ ។
យើងរួបរួមជាធ្លុងមួយ ស្រីប្រុសត្រូវជួយទាំងក្មេងចាស់
ត្រូវពួតដៃគ្នាយ៉ាងរហ័ស រួសរាន់បង្រះពីពួកខ្មាំង ។
រួចពីតស៊ូដេញបារាំង យើងត្រូវប្រឆាំងអាមេរិចកាំង
ដែលចូលជ្រៀតជ្រែកមកចាត់តាំង បង្កើនកំលាំងខាងជំនួយ ។
កលល្បិចខ្មាំងថ្មីជ្រៅណាស់អូន បើអស់បង់ប្អូនមិនខំជួយ
ព្រួតគ្នាដេញវាយើងជួបទុក្ខព្រួយ ព្រោះខ្មាំងវាជួយអូសទាញយើង ។
អោយចូលក្នុងពួកលោកសេរី ដែលជាបូរីបង្កភ្លើង
សង្គ្រាមដុតរោលងាប់ពួកយើង ដើម្បីតំលើងធនធានវា ។
ហេតុនេះយើងត្រូវស៊ូប្ដេជ្ញា ដេញវាអោយផុតដែនខេមរា
ទើបយើងបានក្សេមក្សាន្តក្នុងគ្រួសារ បានរស់រក្សាកូនតូចធំ ។
បងសូមគូ រស់ឆ្លៀតឱកាស នៅក្នុងឱកាសវ៉ាកងធំ
មកមើលមកលេងទន្លេធំ មករួមរៀបចំទ្រនំយើង ។

ម៉ឹង

ចប់

កំនែពាក្យខុស

ទំព័រ	បន្ទាត់	ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ
		តចនិយម	តថនិយម
		មេឃុំផាន	មេឃុំជា
		ទូរណោរ	ទូរណោរ
		សួរដំនឹងពីរកូន	សួរដំនឹងពីកូន
		ភូយគរ	ភូយគ
		ខ្មាស់	ខ្មាស
		ទោទារសំនង	ទៅទារសំនង
		រកវាយ	រឹកវាយ
		ភូយគរ	ភូយគ
		ក្រោកពីលឹម	ក្រោយពីលឹម
		កូនប្រសារ	កូនប្រសា
		គុណដំបង	គុនដំបង
		ផាន់បាន	ជាន់បាន
		ប្រពទ្ធ	ប្រពន្ធ
		កូនប្រសារ	កូនប្រសា
		សន្លឹកយន្តហោះ	សន្ទឹកយន្តហោះ
		គូរសំលាញ់	គូសំលាញ់
		រិសផ្លូវ	រឹសផ្លូវ
		គៀរ	កៀរ
		តាឡេន	តាឡេង
		ស្កាលីនក្រាត	ស្តាលីនក្រាត
		និយាយផ្តាស់	និយាយផ្តាស
		បាន់	បាន
		នាំកចិន	នាំកចិន
		គ្រេចអរ	គ្រេកអរ
		ដំណឹង	ដំនឹង
		ប្រកបាក់ជិត ១០ ឆ្នាំ	បែកបាក់ជិត ១០ ឆ្នាំ

		ភូមិចាស់វញ តែលប់ចូល បង្សក្រូល បង្សក្រូល សឺឡៀវ លើក្រដាស់	ភូមិចាស់វិញ ត្រលប់ចូល បង្សុក្រូល បង្សុក្រូល សឺណោរ លើក្រដាស

បញ្ជីអត្ថបទ

ទំព័រ

កថាមុខ

សេចក្តីប្រារព្ធ

អារម្ភកថា

១ មេឃុំផាន់

២ យប់មួយនៃគ្រួសារតាង៉ែត

៣ ប្រមូលកំនៃន

៤ ប្តូរផ្តាច់ដូចទាវ និង ឯក

៥ សង្គ្រាមចក្រពត្តិ

៦ កំនៃននៅពោធិចិនតុង

៧ ថ្ងៃបង្ហើយ

៨ សល់តែសំបកខ្លួន

៩ សំបុត្រ

១០ លាភូមិកំនើត

១១ ផ្លូវថ្មី

១២ សន្តិភាព

១៣ កំនៃពាក្យខុស

ករុណាខ្មែរ
ធ្វើទាន ដោះទុក្ខ កសាង

CAMBODIAN•EDUCATION•EXCELLENCE
មូលនិធិខ្មែរសម្រាប់ការសិក្សា
FOUNDATION